

Έκθεση Προόδου

*Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενίσχυση της
Κυκλικής Οικονομίας 2021-2027*

Ιούλιος 2024

Πίνακας Περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	2
1.1. Δομή Κειμένου	2
2. Πρόοδος στην Υλοποίηση των Δράσεων	4
3. Γραφική αποτύπωση της Πορείας Υλοποίησης των δράσεων.....	6
3.1. Διαγραμματική παρουσίαση προόδου	6
4. Σύστημα Διακυβέρνησης.....	9
5. Αναλυτική περιγραφή προόδου ανά Πυλώνα Δράσεων.....	10
5.1. Δημιουργία Κουλτούρας Κυκλικής Οικονομίας	10
5.2. Κίνητρα για Επενδύσεις στην Κυκλική Οικονομία και Υποβοήθηση της Μετάβασης... ..	19
5.3. Υποδομές Κυκλικής Οικονομίας.....	24
5.4. Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων	30
Παράρτημα Α	40

1. Εισαγωγή

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενίσχυση της Κυκλικής Οικονομίας στην Κύπρο (Σχέδιο Δράσης), ετοιμάστηκε στα πλαίσια της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής και υιοθετήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16/06/2021. Την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης συντονίζουν από κοινού το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, και περιλαμβάνει δράσεις στους πιο κάτω τέσσερις (4) βασικούς πυλώνες:

- I. Δημιουργία Κουλτούρας Κυκλικής Οικονομίας
- II. Κίνητρα για επενδύσεις στην κυκλική οικονομία και υποβοήθηση της μετάβασης
- III. Υποδομές Κυκλικής Οικονομίας
- IV. Διαχείριση δημοτικών αποβλήτων

Στο Σχέδιο Δράσης έχουν επιλεγθεί τομείς προτεραιότητας, με βάση τη συμβολή τους στο ΑΕΠ της κυπριακής οικονομίας, τον αριθμό εργασιακών θέσεων που προσφέρουν, όπως και την αναγνώρισή τους ως βασικοί τομείς προτεραιότητας, μέσω της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής.

Συγκεκριμένα οι τομείς που έχουν επιλεγθεί είναι ο Πρωτογενής τομέας και ο τομέας Τροφίμων και Ποτών οι οποίοι αφορούν στον βιολογικό κύκλο παραγωγής προϊόντων που πραγματεύεται η Κυκλική Οικονομία ενώ ο Κατασκευαστικός τομέας αφορά στον τεχνικό κύκλο παραγωγής. Ο Ξενοδοχειακός τομέας (HoReCa) επιλέχθηκε καθώς αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα για το κλείσιμο του κύκλου των υπολοίπων τομέων, λόγω των υψηλών ροών προϊόντων που εισέρχονται και εξέρχονται κάθε χρόνο από τις δραστηριότητές του. Επιπρόσθετα, ως άτυπος τομέας, αναγνωρίστηκε από τα αρχικά στάδια έναρξης της διαδικασίας χαρτογράφησης, ο τομέας που περιλαμβάνει άλλες μεμονωμένες βιομηχανίες που δεν εμπίπτουν στους πιο πάνω τέσσερις τομείς και που εκ των πραγμάτων έχουν σημαντικό ρόλο στο κλείσιμο του κύκλου των τεσσάρων αυτών τομέων.

Σημειώνεται ότι, σημαντικό μέρος του Σχεδίου Δράσης για την Κυκλική Οικονομία έχει ενταχθεί και υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), με χρηματοδότηση από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), ενώ άλλες δράσεις χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ ή από εθνικούς πόρους.

1.1. Δομή Κειμένου

Το παρόν κείμενο έχει δομηθεί σε πέντε (5) ξεχωριστά κεφάλαια που περιλαμβάνουν:

Κυπριακή Δημοκρατία

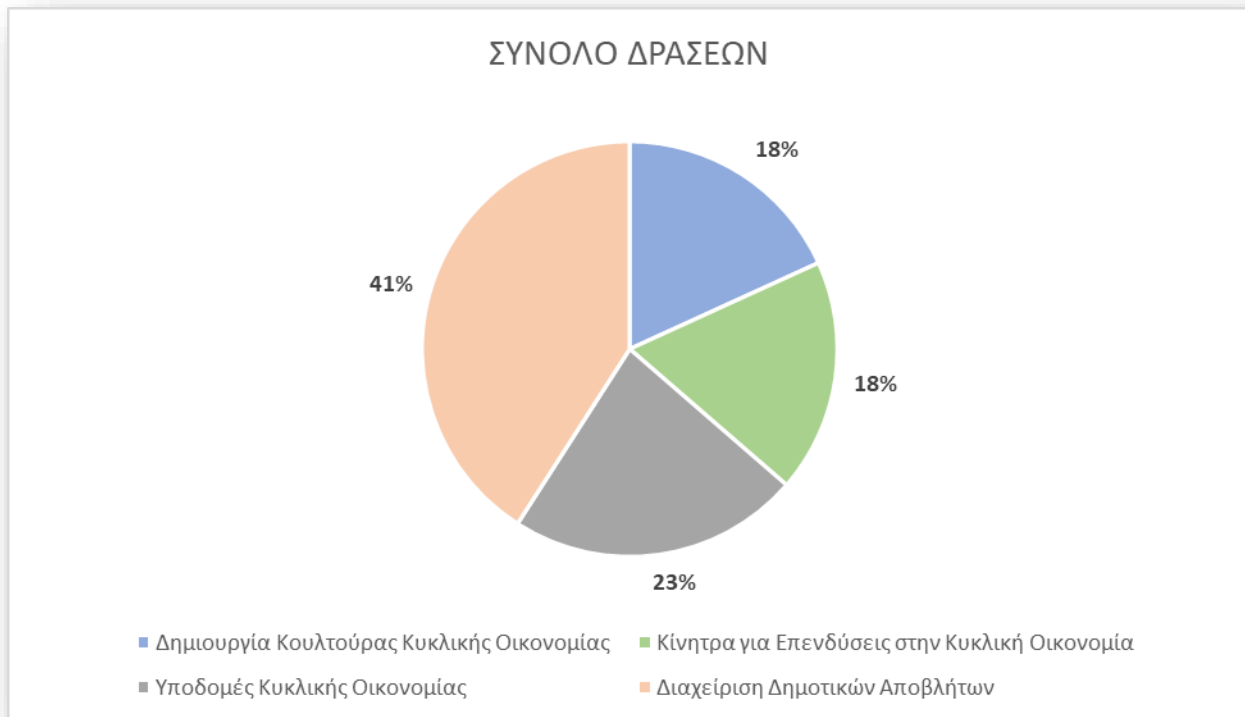
- Κεφάλαιο 1! αποτελεί το εισαγωγικό σημείωμα το οποίο συνοψίζει τον σκοπό του Σχεδίου Δράσης και τους στόχους αυτού.
- Κεφάλαιο 2: «Πρόοδος στην Υλοποίηση των Δράσεων» γίνεται συνοπτική παρουσίαση των δράσεων.
- Κεφάλαιο 3: παρουσιάζεται γραφικά η πρόοδος ανά Πυλώνα προτεραιότητας.
- Κεφάλαιο 4: γίνεται αναφορά στον Μηχανισμό Διακυβέρνησης του έργου και αξιολόγησή του, στη βάση των στοιχείων προόδου.
- Κεφάλαιο 5: παρουσιάζονται αναλυτικά οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί ανά πυλώνα δράσεων του Σχεδίου Δράσης και την πρόοδο που έχει σημειωθεί σε κάθε μια εξ' αυτών.

2. Πρόοδος στην Υλοποίηση των Δράσεων

Η Έκθεση Προόδου αποτυπώνει την πρόοδο των δράσεων που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ενίσχυση της Κυκλικής Οικονομίας στην Κύπρο από την ημερομηνία έγκρισης του Σχεδίου από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16/06/2021 μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του παρόντος. Σημειώνεται ότι, η υιοθέτηση του Σχεδίου Δράσης από το Υπουργικό Συμβούλιο σηματοδότησε και την επίτευξη του 1^{ου} οροσήμου του σχετικού μέτρου στο ΣΑΑ Κύπρου, συμβάλλοντας έτσι στην εκπλήρωση όλων των σχετικών δεσμεύσεων της και την υποβολή του 1^{ου} αιτήματος πληρωμής της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον ΜΑΑ, η έγκριση του οποίου οδήγησε στην εκταμίευση της 1^{ης} δόσης ύψους €85εκ για την χώρα μας. Η ολοκλήρωση της υλοποίησης επιμέρους δράσεων που περιλαμβάνονται στο παρόν Σχέδιο Δράσης, θα οδηγήσει στην εκταμίευση πρόσθετων πόρων από Ευρωπαϊκά Ταμεία.

Το Σχέδιο Δράσης αποτελείται από είκοσι δύο (22) δράσεις συνολικά σε τέσσερις (4) Πυλώνες. Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει την πρόοδο που υλοποιήθηκε σε κάθε μια δράση ξεχωριστά επισημαίνοντας παράλληλα τον τρόπο με τον οποίο επιτεύχθηκε η πρόοδος σε κάθε δράση. Επιπλέον, επισημαίνονται τυχόν καθυστερήσεις που έχουν παρατηρηθεί καθώς και τροποποιήσεις που κρίθηκαν αναγκαίες για τη διασφάλιση της ομαλής εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης.

Εικόνα 1: Διαγραμματική Παρουσίαση Πυλώνων Δράσης

Συγκεκριμένα, μέχρι τη στιγμή συγγραφής του παρόντος είκοσι (20) δράσεις βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης τους, ενώ μία (1) δράση δεν έχει αρχίσει ακόμη την υλοποίησή της δεδομένου ότι είχε μεταγενέστερη ημερομηνία έναρξης. Τέλος, μια (1) δράση κρίθηκε ότι δεν μπορεί να υλοποιηθεί αυτούσια και έχει ενσωματωθεί σε άλλη δράση.

Τροποποιήσεις που αφορούν στη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δράσεων, παρουσιάζονται στο Παράρτημα 1 του παρόντος.

Το Σχέδιο Δράσης δεν αποτελεί ένα στατικό κείμενο αλλά μια εξελισσόμενη διαδικασία που αποσκοπεί στη ενίσχυση της εφαρμογής της Κυκλικής Οικονομίας στην Κύπρο. Σε αυτό το πλαίσιο οι δράσεις που αρχικά περιλαμβάνονταν στο Σχέδιο Δράσης αξιολογούνται σύμφωνα με την υφιστάμενη κατάσταση και τη δυνατότητα εφαρμογής τους και όπου κριθεί απαραίτητο γίνονται οι απαραίτητες αναθεωρήσεις.

3. Γραφική αποτύπωση της Πορείας Υλοποίησης των Δράσεων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, είκοσι δύο (22) δράσεις αξιολογούνται στην παρούσα έκθεση προόδου, εκ των οποίων δεκαοκτώ (18) βρίσκονται σε πορεία υλοποίησης.

Πιο κάτω αποτυπώνεται γραφικά η πρόοδος που έχει σημειωθεί στην υλοποίηση των δράσεων συσσωρευτικά από την ημερομηνία έγκρισης του Σχεδίου Δράσης μέχρι σήμερα.

Σε αυτή την προσπάθεια η πρόοδος στην υλοποίηση των δράσεων έχει κωδικοποιηθεί ως εξής:

Έχει ολοκληρωθεί: περιλαμβάνει δράσεις των οποίων η υλοποίηση έχει ολοκληρωθεί και δεν απαιτείται οποιαδήποτε άλλη ενέργεια από τον αρμόδιο Φορέα Υλοποίησης.

Υλοποιείται: περιλαμβάνει δράσεις για τις οποίες έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην υλοποίησή τους και βρίσκονται σε πορεία υλοποίησης. Δράσεις οι οποίες περιλαμβάνουν την προκήρυξη προσφορών για τη μετέπειτα υλοποίησή τους, περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή. Σε μεταγενέστερη έκθεση προόδου θα αξιολογείται και η πρόοδος που θα έχει πραγματοποιηθεί κατά τη συγκεκριμένη περίοδο.

Δεν έχει αρχίσει: περιλαμβάνει δράσεις των οποίων η υλοποίηση δεν έχει ακόμη αρχίσει αλλά εξ' αρχής η υλοποίηση είχε οριστεί σε μεταγενέστερο χρόνο.

Έχει σημειωθεί καθυστέρηση: περιλαμβάνει δράσεις οι οποίες σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό θα έπρεπε να είχαν αρχίσει. Ωστόσο, για διάφορους λόγους αυτό δεν έχει γίνει.

Έχει αφαιρεθεί: περιλαμβάνει δράσεις οι οποίες περιλαμβάνονταν αρχικά στο Σχέδιο Δράσης και οι οποίες στην πορεία αφαιρέθηκαν.

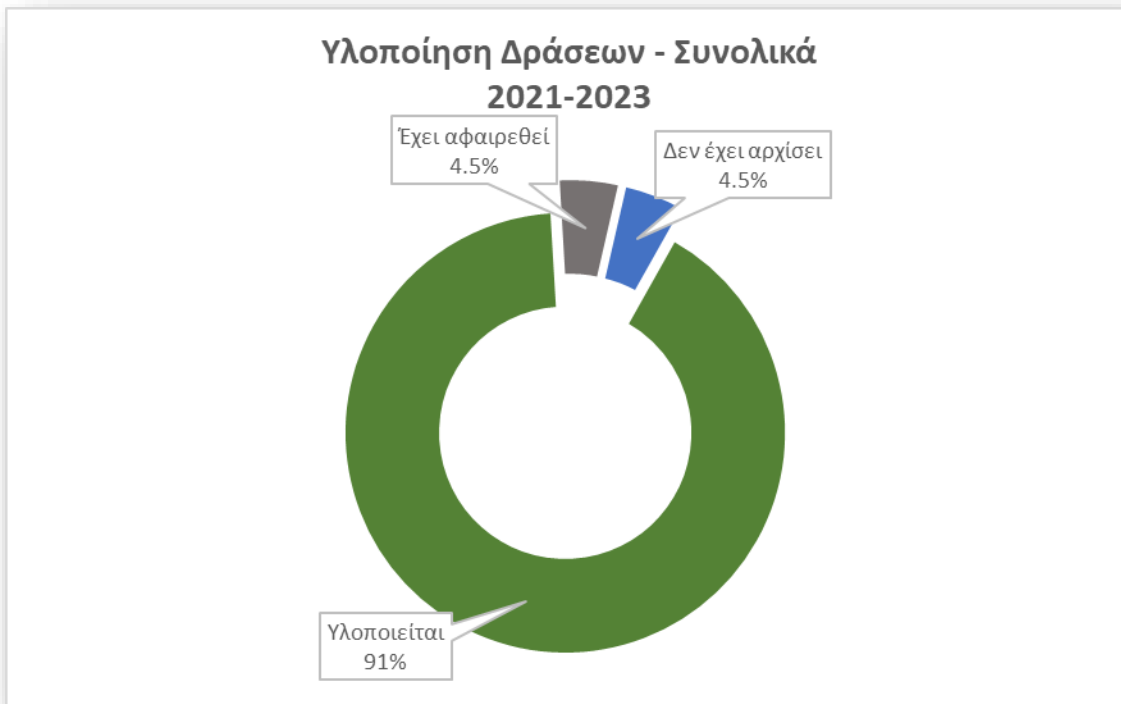
Η αιτιολόγηση της οιασδήποτε τροποποίησης υπάρχει στην ενότητα 4 που αφορά την αναλυτική παρουσίαση των δράσεων.

3.1. Διαγραμματική παρουσίαση προόδου

Μέχρι στιγμής οι δράσεις που έχουν αρχίσει και βρίσκονται ήδη σε κανονική πορεία υλοποίησης, αντιστοιχούν στο 91% του συνόλου των δράσεων. Σημειώνεται επίσης η δράση η οποία έχει αφαιρεθεί από την προγραμματισμένη υλοποίηση.

Κυπριακή Δημοκρατία

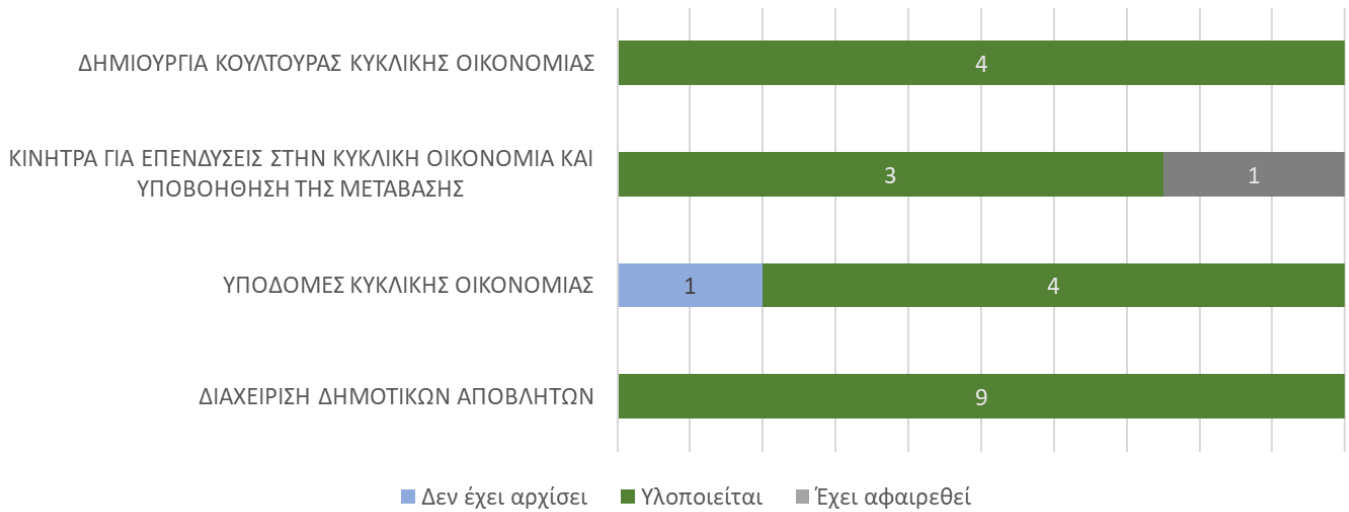

Εικόνα 2: Υλοποίηση Δράσεων Συνολικά

Όπως φαίνεται στα πιο κάτω διαγράμματα, όλοι οι πυλώνες δράσεων του Σχεδίου Δράσης, βρίσκονται σε κανονική πορεία υλοποίησης χωρίς να παρατηρούνται σημαντικές παρεκκλίσεις από τον αρχικό τους προγραμματισμό. Σημειώνεται ότι η δράση που έχει αφαιρεθεί, αντιστοιχεί στον πυλώνα 2 και δεν επηρεάζει την επίτευξη των στόχων του Σχεδίου Δράσης (σχετική αιτιολόγηση στην ενότητα 5).

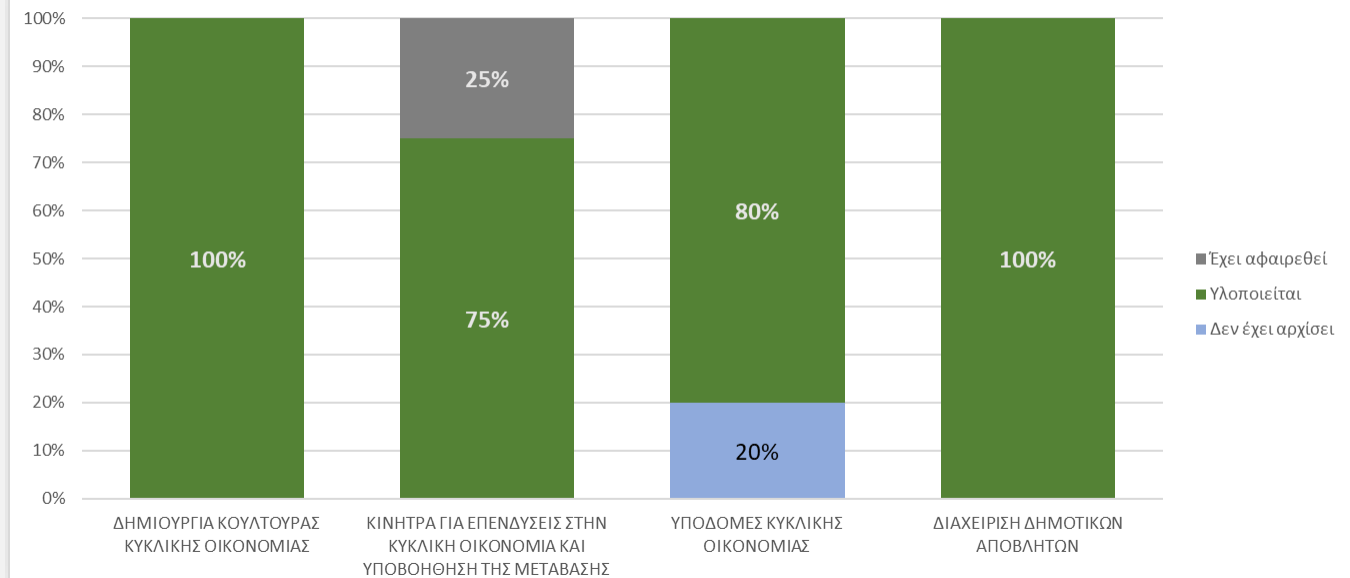

Πρόοδος ανά Πυλώνα Δράσεων (#)

Εικόνα 3: Πρόοδος Υλοποίησης Δράσεων ανά Πυλώνα

Πρόοδος ανά Πυλώνα Δράσεων (%)

Εικόνα 4: Πρόοδος Υλοποίησης Δράσεων ανά Πυλώνα (%)

4. Σύστημα Διακυβέρνησης

Προϋπόθεση για την επιτυχία εφαρμογής των δράσεων του Σχεδίου Δράσης αποτελεί το σύστημα διακυβέρνησης το οποίο έχει επιλεγεί και διασφαλίζει τόσο την υλοποίηση των δράσεων όσο και τον συντονισμό της πολύ-επίπεδης συνεργασίας που απαιτείται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς μέσα από τη σύμπραξη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, έχει συσταθεί η Τεχνική Επιτροπή 10.

Η Επιτροπή συστάθηκε και λειτουργεί υπό την προεδρία του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής ενώ πρόσθετα συμμετέχουν σε αυτήν εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι των επιχειρήσεων, καθώς και εξειδικευμένοι εμπειρογνώμονες όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

5. Αναλυτική περιγραφή προόδου ανά Πυλώνα Δράσεων

5.1. Δημιουργία Κουλτούρας Κυκλικής Οικονομίας

Το Σχέδιο Δράσης έχει αναγνωρίσει τη σημαντικότητα της δημιουργίας κουλτούρας κυκλικής οικονομίας, τόσο σε επίπεδο επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο κοινού. Ως εκ τούτου, έχουν περιληφθεί τέσσερις δράσεις, οι οποίες έχουν στόχο τη δημιουργία και ενίσχυση της κουλτούρας στην κυπριακή κοινωνία σε θέματα κυκλικής οικονομίας.

Η πρόοδος στην υλοποίηση των δράσεων αυτών παρουσιάζεται αναλυτικά πιο κάτω:

Επικοινωνιακό Πλάνο για την προώθηση της Κυκλικής Οικονομίας σε Επιχειρήσεις και Κοινό

Το ΥΕΕΒ, ως υπεύθυνος φορέας υλοποίησης της δράσης, έχει προβεί στη διεξαγωγή ανοικτού διαγωνισμού για ανάθεση του επικοινωνιακού πλάνου, το οποίο έχει κατακυρωθεί στην κοινοπραξία «IMR – Pandora Ogilvy», με συνολικό κόστος υλοποίησης €489.411, το οποίο χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ, μέσω του ΣΑΑ Κύπρου. Η έναρξη του έργου έγινε στις 21 Δεκεμβρίου 2022 και έχει διάρκεια τέσσερα (4) χρόνια.

Ο γενικός στόχος του επικοινωνιακού πλάνου έχει χωριστεί σε δύο διαφορετικούς άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά στην καλλιέργεια κουλτούρας κυκλικότητας τόσο στην ίδια την επιχειρηματική κοινότητα όσο και στο καταναλωτικό κοινό, ενώ ο δεύτερος άξονας αφορά στην ενημέρωση του κοινού αναφορικά με τα προγράμματα που θα λειτουργεί η Κυβέρνηση στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης.

Επιπλέον, με την υλοποίηση του Επικοινωνιακού Πλάνου έχουν τεθεί οι πιο κάτω ειδικοί στόχοι:

- I. Την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της επιχειρηματικής κοινότητας και των πολιτών για την έννοια της κυκλικής οικονομίας.
- II. Την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της επιχειρηματικής κοινότητας για τα οφέλη που προσφέρει η Κυκλική Οικονομία στις επιχειρήσεις αλλά και το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που δύναται να προσφέρει.
- III. Την ενημέρωση των επιχειρήσεων για τη λειτουργία ενός προγράμματος ή δράσης από την Κυβέρνηση και την παροχή πληροφόρησης για τους τρόπους που μπορούν να επωφεληθούν οι επιχειρήσεις.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου στα οποία βασίζονται οι επιμέρους δραστηριότητες του, συνοψίζονται στα εξής:

- Η ανάπτυξη δραστηριοτήτων ενημέρωσης και δημοσιότητας στο πλαίσιο της «Επικοινωνιακής Στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία» για την περίοδο 2021-2026.

- Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για τους στόχους, τη φιλοσοφία και κυρίως τη συμβολή της κυκλικής οικονομίας στην ανταγωνιστικότητα της χώρας, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος.
- Η δημιουργία θετικού κλίματος για την ενθάρρυνση της κυκλικής οικονομίας και κατανόησης των ευκαιριών που προκύπτουν από τη μετάβαση σε ένα κυκλικό μοντέλο παραγωγής κυρίως στους κύκλους της επιχειρηματικής κοινότητας.
- Η ενημέρωση – πληροφόρηση του κοινού και της επιχειρηματικής κοινότητας για τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες που παρέχονται μέσα από τις διάφορες δράσεις (κίνητρα, σχέδια χορηγιών και υποδομές) που προωθεί/εφαρμόζει η Κυβέρνηση στο πλαίσιο της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης

Στο πλαίσιο της συμφωνίας με την ανάδοχο κοινοπραξία, θα υλοποιηθούν κατ' ελάχιστο οι πιο κάτω δράσεις:

- i. Εκδηλώσεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται, συνεντεύξεις τύπου, ημερίδες ενημέρωσης για τις δράσεις του Σχεδίου Δράσης, ημερίδες ενημέρωσης για κοινό και επιχειρήσεις.
- ii. Δράσεις επικοινωνίας και δημοσιότητας οι οποίες περιλαμβάνουν τη δημιουργία κυκλικής ταυτότητας προώθησης της εκστρατείας, την ετοιμασία σχεδιαστικών εντύπων και πλάνου προώθησης σε ραδιόφωνο, τηλεόραση και ιστοσελίδες.
- iii. Δράσεις πληρωμένης διαφήμισης που αφορούν ραδιοφωνική διαφήμιση, προώθηση σε Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και τηλεοπτική διαφήμιση.
- iv. Ετοιμασία και παραγωγή ενημερωτικών βίντεο.

Το ΥΕΕΒ σε συνεργασία με την Ανάδοχο κοινοπραξία του έργου, έχει υλοποιήσει μέχρι στιγμής πολλαπλές δράσεις και βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη η ετοιμασία των επερχόμενων δράσεων για ενδυνάμωση της διαφημιστικής εκστρατείας. Συγκεκριμένα μέχρι στιγμής έχουν πραγματοποιηθεί:

- Ετοιμασία δύο (2) τηλεοπτικών σποτ και προβολή τους κατά την περίοδο Μαΐου 2023 σε όλους τους τηλεοπτικούς σταθμούς.
- Ετοιμασία δύο (2) ραδιοφωνικών σποτ και εκπομπή τους κατά την περίοδο Μαΐου-Ιουλίου και Οκτωβρίου – Δεκεμβρίου 2023 σε όλους τους ραδιοφωνικούς σταθμούς.
- Υλοποίηση υπαίθριας διαφήμισης (πινακίδες) κατά την περίοδο Ιουνίου 2023.
- Δύο (2) καταχωρήσεις σε έντυπα περιοδικά.
- Υλοποίηση έρευνας για αποτύπωση απόψεων και αντιλήψεων σε κοινό και επιχειρήσεις.
- Ετοιμασία και δημιουργία λογαριασμών σε Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (ΜΚΔ) (Facebook, Instagram, YouTube). Έναρξη δημοσιεύσεων σε ΜΚΔ Ιούλιος 2023.
- Για σκοπούς προετοιμασίας και παρακολούθησης του έργου έχουν ετοιμαστεί, Πρόγραμμα Επικοινωνίας, Σχέδιο Υλοποίησης, Εκθέσεις προόδου καθώς και η

Κυπριακή Δημοκρατία

δημιουργία Ταυτότητας (σχεδιαστικά και δημιουργικά γραφικά) που θα χρησιμοποιούνται για το έργο.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι προγραμματισμένες δράσεις του επικοινωνιακού πλάνου οι οποίες θα υλοποιηθούν το επόμενο διάστημα και έχουν ήδη τροχοδρομηθεί, αφορούν:

- Διεξαγωγή συνεντεύξεων τύπου και ημερίδων ενημέρωσης για τις προοπτικές και τις ευκαιρίες που προσφέρει η Κυκλική Οικονομία σε επιχειρήσεις και κοινό (2023-2026)
- Διεξαγωγή ημερίδων ενημέρωσης για το Σχέδιο Χορηγιών που εφαρμόζει το ΥΕΕΒ.
- Δημιουργία νέων τηλεοπτικών σποτ (2024) και δημιουργία φιλμ διάρκειας δύο (2) λεπτών για προβολή σε ΜΚΔ.
- Δημιουργία νέων ραδιοφωνικών σποτ (2024-2026)
- Δημιουργία νέων υπαίθριων διαφημίσεων και καταχωρήσεων σε περιοδικά (2024)

Επικοινωνιακό πλάνο για τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος του ΥΓΑΑΠ προωθεί πέντε (5) Στρατηγικές Επικοινωνίας για τη διαχείριση των στερεών δημοτικών αποβλήτων στα πλαίσια των πιο κάτω Έργων:

1. Έργο «LIFE IP CYzero WASTE»
2. Σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετώ» (ΠΟΠ) με προπληρωμένη σακούλα
3. Διαλογή στην πηγή στην Ορεινή Κύπρο
4. Πρόγραμμα μείωσης στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και συναφών χώρων παραγωγής αποβλήτων, για τις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου
5. Έργο «Χωριστή συλλογή και Διαχείριση Επικινδύνων Οικιακών Αποβλήτων»

Έργο «LIFE IP CYzero WASTE»

Η Δράση Α1.4 «Έξυπνη Παρακολούθηση και Αποτελεσματική Μείωση Αποβλήτων στην Κύπρο» του έργου «LIFE IP CYzero WASTE», συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων που έχουν τεθεί στο Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028 και στο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Αποβλήτων 2023-2029, με την υλοποίηση αριθμού δράσεων από 19 εταίρους την περίοδο 2021-2029. Στο πλαίσιο του έργου «LIFE IP CYzero WASTE» και συγκεκριμένα της Δράσης Ε1, η οποία αφορά δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του κοινού και διάχυσης αποτελεσμάτων των δράσεων του έργου, υλοποιείται η σύμβαση με αρ. ΤΠ 44/2022 για την «Αγορά υπηρεσιών για τον σχεδιασμό και οργάνωση της Ολοκληρωμένης Επικοινωνιακής Στρατηγικής για την προβολή του έργου LIFE IP CYzero WASTE». Η ανάθεση της σύμβασης έγινε στην εταιρεία «United Brains», με έναρξη υλοποίησης τον Δεκέμβριο 2022 και λήξη τον Οκτώβριο 2023.

Τα παραδοτέα της σύμβασης αρ. ΤΠ 44/2022 που ολοκληρώθηκαν περιλαμβάνουν:

Κυπριακή Δημοκρατία

1. Δημιουργία Ταυτότητας του Έργου (branding) με τη δημιουργία λογοτύπου του έργου,
2. Ετοιμασία branding manual
3. Σχεδιασμό προτύπου παρουσιάσεων για ppt, roll-up banner, πρόσκλησης, ηλεκτρονικού newsletter (mailchimp), πινακίδας έργου (noticeboard), έντυπου υλικού, εκλαϊκευμένης έκθεσης (Layman's report)
4. Λεπτομερή ανάλυση του προφίλ κάθε ομάδας στόχου.
5. Ετοιμασία Επικοινωνιακής Στρατηγικής
6. Παρουσίαση Στρατηγικής επικοινωνίας στην Αναθέτουσα Αρχή και συμπερίληψη σχολίων/διευκρινήσεων που θα προκύψουν από την εν λόγω παρουσίαση

Μετά την υλοποίηση των πιο πάνω δράσεων και την υποβολή του τελικού πλάνου επικοινωνίας, θα προχωρήσει το 1^ο τρίμηνο του 2024 η προκήρυξη του διαγωνισμού για την υλοποίηση της επικοινωνιακής στρατηγικής του έργου «LIFE IP CYzero WASTE», με κύρια μέσα επικοινωνίας την τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τα ψηφιακά μέσα, ανά φάσεις ως ακολούθως:

- 1η Φάση: Καθολική ενημέρωση (05/2024)
- 2η Φάση : Πράσινα Περίπτερα (05/2025)
- 3η Φάση: Κοινοτικοί Κομποστοποιητές (02/2026)
- 4η Φάση: Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης & επισκευής (04/2027 & 03/2028)
- 5η Φάση: Ολοκλήρωση του Έργου (02/2029)

Σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετώ» (ΠΟΠ) με προπληρωμένη σακούλα

Το σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετώ» (ΠΟΠ) με προπληρωμένη σακούλα, αφορά στη διαλογή στην πηγή και χωριστή συλλογή μεικτών, ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Στόχος είναι η μείωση των αποβλήτων που προορίζονται για υγειονομική ταφή, η αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών και η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.

Η επικοινωνιακή στρατηγική αφορά στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για τους στόχους, τα αναμενόμενα οφέλη και αποτελέσματα του έργου ΠΟΠ. Εντός του Νοεμβρίου 2023, ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των προσφορών του διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών από διαφημιστικά γραφεία για τη διοργάνωση ενημερωτικών εκστρατειών για την εγκαθίδρυση «Συστήματος Διαλογής στην Πηγή και Χωριστής Συλλογής Ανακυκλώσιμων και Οργανικών / Βιολογικών Αποβλήτων» και την εφαρμογή Συστήματος «Πληρώνω όσο Πετώ (ΠΟΠ)» με προπληρωμένη σακούλα. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός του εν λόγω διαγωνισμού είναι €240.000 συν ΦΠΑ και η σύμβαση αναμένεται να ολοκληρωθεί τέλος Δεκεμβρίου του 2026. Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Πολιτικής Συνοχής «Θ.Α.Ε.Ι.Α. 2021-2027».

Έργο «Εφαρμογή Συστήματος Διαλογής στην πηγή στην Ορεινή Κύπρο»

Το έργο «Εφαρμογή Συστήματος Διαλογή στην πηγή στην Ορεινή Κύπρο», απορρέει μέσα από τις δράσεις της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων (ΕΣΑΟΚ) καθώς και του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028. Το Έργο υλοποιείται από το Τμήμα Περιβάλλοντος του ΥΓΑΑΠ, σε συνεργασία με την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, το Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος και το Γραφείο του Επιτρόπου Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων. Για την επιτυχή υλοποίηση του έργου, ήταν σημαντική η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση του κοινού, των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και όλων των εμπλεκόμενων φορέων για τα οφέλη της σωστής διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων.

Η ανάθεση της σύμβασης για την «Ετοιμασία και Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Προγράμματος Πληροφόρησης, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης σε θέματα ορθολογικής διαχείρισης αποβλήτων στην Ορεινή Κύπρο, με αρ. Διαγωνισμού ΤΠ3/2021, έγινε στην εταιρεία «CONTACT», με έναρξη υλοποίησης τον Αύγουστο 2021 και λήξη τον Οκτώβριο 2023. Το έργο, με συμβατική αξία €106.909, υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω του Προγράμματος Πολιτικής Συνοχής «Θ.Α.Ε.Ι.Α 2021-2027».

Οι δράσεις του Έργου περιλαμβάνουν:

- Διοργάνωση δημοσιογραφικής διάσκεψης για την έναρξη του Έργου «Εφαρμογή Συστήματος Διαλογής στην Πηγή στην Ορεινή Κύπρο» στις 8.10.2021
- Διεξαγωγή 1ης έρευνας την περίοδο 3-24/11/2021 και 2ης έρευνας την περίοδο 25/5 – 7/6/2023 για να εξακριβωθεί η αντίληψη και ο βαθμός στον οποίο γίνεται η διαχείριση αποβλήτων από τους κάτοικους των ορεινών και ημιορεινών
- Ετοιμασία ταυτότητας Προγράμματος (σχεδιασμός και υλοποίηση λογοτύπου, δημιουργία ενημερωτικού / εκπαιδευτικού βίντεο (spot) για το Πρόγραμμα)
- Ντύσιμο ηλεκτρικού οχήματος Τμήματος Περιβάλλοντος και λεωφορείων
- Συμμετοχή σε τοπικές εκδηλώσεις/φεστιβάλ στον Αγρό, Πλάτρες, Λεύκαρα, Αγρός, Πεδουλά, Στατός-Άγιος Φώτιος και Αμαργέτη και κλήρωση Οικιακού Κομποστοποιητή
- Ετοιμασία ενημερωτικού και προωθητικού υλικού
- Ετοιμασία εκπαιδευτικών και διαδραστικών παιχνιδιών για μαθητές
- Διοργάνωση μαθητικού Διαγωνισμού ζωγραφικής στα δημοτικά σχολεία και προδημοτική με θέμα «Πάρε τη λύση στα χέρια σου»
- Ετοιμασία ενημερωτικών φυλλαδίων (leaflets) για διανομή από τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης των περιοχών του Έργου
- Ετοιμασία, εκτύπωση και παράδοση έγχρωμων roll up stand banners
- Ετοιμασία, εκτύπωση και παράδοση 300 έγχρωμων αφισών ελάχιστου μεγέθους 50cm x 70cm
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ραδιοφωνικής, τηλεοπτικής και ψηφιακής εκστρατείας
- Διοργάνωση εκδήλωσης για τη δημοσιοποίηση της ολοκλήρωσης του Έργου «Εφαρμογή Συστήματος Διαλογής στην Πηγή στην Ορεινή Κύπρο» στις 30/9/2023.

Πρόγραμμα μείωσης στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και συναφών χώρων παραγωγής αποβλήτων, για τις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου

Στην παρούσα φάση ετοιμάζονται τα έγγραφα για ανοικτό διαγωνισμό για την αγορά και παροχή υπηρεσιών από διαφημιστικά γραφεία για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση Ολοκληρωμένης Επικοινωνιακής Στρατηγικής και υπηρεσιών ψηφιακού μάρκετινγκ (digital marketing), για την προβολή και διοργάνωση ενημερωτικών εκστρατειών και εκστρατειών ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο του έργου «Πρόγραμμα μείωσης στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και συναφών χώρων παραγωγής αποβλήτων, για τις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου». Ο αρχικά εκτιμώμενος προϋπολογισμός του διαγωνισμού είναι €300.000, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Πολιτικής Συνοχής «Θ.Α.Ε.Ι.Α. 2021-2027».

Έργο «Χωριστή συλλογή και διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων από τα νοικοκυριά»

Το έργο «Χωριστή συλλογή και διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων από τα νοικοκυριά», χρηματοδοτείται από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό Νορβηγίας για το συνολικό ποσό των €500.000, μέχρι τον Απρίλιο του 2024. Η σύμβαση με αρ. το 03/2021, με συμβατική αξία €74.970 συν ΦΠΑ, υλοποιείται από τον Σεπτέμβριο του 2021 μέχρι τον Απρίλιο 2024. Τα μέσα επικοινωνίας στα οποία προωθήθηκαν διαφημιστικά σποτ, είναι τηλεόραση, ραδιόφωνο, ψηφιακά μέσα, διαφημιστικές πινακίδες. Τον Ιούνιο 2023, πραγματοποιήθηκε δημοσιογραφική διάσκεψη και αναμένεται άλλη μία τον Μάρτιο 2023. Το έργο προβλήθηκε στις 13/10/2023 στον Δήμο Λευκωσίας, στις 6/11/2023 στον Δήμο Αγλαντζιάς, στις 24/11/2023 στον Δήμο Λάρνακας, ενώ προγραμματίζεται να προβληθεί τον Δεκέμβριο 2023 στον Δήμο Λεμεσού και τον Ιανουάριο 2024 στον Δήμο Πάφου. Πραγματοποιήθηκε μία έρευνα κοινού τον Νοέμβριο 2021 και αναμένεται άλλη μία μέσα στον Μάρτιο 2024, μέσω της χρήσης ερωτηματολογίων κατά τις επισκέψεις κοινού στις τέσσερις κινητές μονάδες και άλλων. Η ενημερωτική εκστρατεία αφορά στα πιο κάτω:

- 5/10 – 22/10/2023: Προβολή διαφημιστικών σποτ στην τηλεόραση
- 5/10 – 22/10/2023: Ραδιοφωνική εκστρατεία
- 7/10 – 21/10/2023: Εξωτερικές πινακίδες σε όλες τις πόλεις
- 5/10 – 10/12/2023: Εκστρατεία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- 5/10 – 30/10/2023: Διαφημίσεις σε Google/Youtube

Αντίστοιχα, η δημοσιότητα αφορά άρθρα σε εφημερίδες και ηλεκτρονικό τύπο (Φιλελεύθερος, Reporter, Sigmalive, κ.ά.), συνέντευξη σε εκπομπές στον Alpha Cyprus και στο ΡΙΚ, ραδιόφωνο Άστρα και Energy Radio, ιστοσελίδες και Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης του Έργου και των τοπικών αρχών.

Εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Στις 9/11/2021, πραγματοποιήθηκε συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής 10 στα γραφεία της ΑνΑΔ με θέμα την προώθηση της κυκλικής οικονομίας μέσα από τις δραστηριότητες της ΑνΑΔ. Στόχος

ήταν η ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για τα Σχέδια της ΑνΑΔ, τα οποία δύνανται να αξιοποιηθούν για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Σημειώνεται ότι, όλα τα Σχέδια της ΑνΑΔ τα οποία είχαν παρουσιαστεί κατά την πιο πάνω συνάντηση, συνεχίζουν να λειτουργούν και μπορούν να τύχουν της δέουσας αξιοποίησης.

Επισημαίνεται ότι, ο σχεδιασμός και η οργάνωση των μονοεπιχειρησιακών και πολυεπιχειρησιακών προγραμμάτων που επιχορηγεί η ΑνΑΔ, γίνεται στη βάση Θεματολογίου το οποίο καταρτίζεται από την ΑνΑΔ μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Το Θεματολόγιο ισχύει για περίοδο δύο ετών και αναθεωρείται έγκαιρα, με στόχο την ενημέρωση των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) και των επιχειρήσεων αναφορικά με τους θεματικούς τομείς για την επόμενη διετή περίοδο. Στα Θεματολόγια για την περίοδο 2023-2024, περιλαμβάνονται και θεματικοί τομείς που αφορούν στην κυκλική οικονομία.

Πρόσθετα, η ΑνΑΔ προωθεί την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης για απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με ψηφιακές δεξιότητες, την πράσινη και γαλάζια οικονομία, καθώς και προγραμμάτων κατάρτισης για απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας. Τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούνται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) – NextGenerationEU στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021-2026 (ΣΑΑ).

Ενημέρωση για χρηματοδοτικά εργαλεία.

Το ΥΕΕΒ, σε συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης θα αναλάβει δράσεις για ενημέρωση του κοινού και των επιχειρήσεων για τα χρηματοδοτικά εργαλεία που θα είναι διαθέσιμα για αξιοποίηση. Με την προκήρυξη του Σχεδίου Χορηγιών για τις ΜμΕ το οποίο αποτελεί και το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο για επιχειρήσεις, θα υλοποιηθούν δράσεις για ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

Παράλληλα, επισημαίνεται ότι όλες οι ευκαιρίες χρηματοδότησης που προωθούνται μέσα από τα Σχέδια Χορηγιών (ΣΧ) τόσο του ΣΑΑ όσο και του ΘΑΛΕΙΑ τυγχάνουν προβολής μέσω της ιστοσελίδας και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης τόσο των ίδιων των Προγραμμάτων όσο και των αρμόδιων Φορέων Υλοποίησης / Σχεδίων, όσο και μέσω ημερίδων, εκδηλώσεων και άλλων δράσεων ενημέρωσης.

Σημαντική, σχετικά με το παρόν Σχέδιο Δράσης, η συμμετοχή του ΥΕΕΒ με ειδικό «περίπτερο» για ενημέρωση εμπλεκόμενων φορέων ως προς τα ΣΧ του στο ΣΑΑ, περιλαμβανομένου του ΣΧ για την κυκλική οικονομία, στην Ετήσια Εκδήλωση για το ΣΑΑ που διοργάνωσε η ΓΔ Ανάπτυξης στις 14/12/2023 με κεντρικό θέμα τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες.

Σημαντικές για τον σκοπό και επαφές που πραγματοποιούνται με εκπροσώπους του τραπεζικού τομέα για στήριξη των Σχεδίων Χορηγιών, μεταξύ των οποίων αυτά που συμβάλλουν στην πράσινη ανάπτυξη για την οποία επιδεικνύεται σημαντικό ενδιαφέρον από τον τραπεζικό τομέα.

Πρόσδος στις δράσεις του Πυλώνα «Δημιουργία Κουλτούρας Κυκλικής Οικονομίας»			
α/α	Δράση	Πρόσδος	Σημειώσεις
1.1	Επικοινωνιακό Πλάνο για την προώθηση της Κυκλικής Οικονομίας σε Επιχειρήσεις και Κοινό	Υλοποιείται	Υλοποίηση των εξής δράσεων: <ul style="list-style-type: none">• Ετοιμασία και προβολή τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σποτ• Υλοποίηση υπαίθριας διαφήμισης• Καταχωρήσεις σε έντυπα περιοδικά• Υλοποίηση έρευνας για αποτύπωση απόψεων και αντιλήψεων σε κοινό και επιχειρήσεις σχετικά με την Κ.Ο• Ψηφιακή διαφήμιση σε ΜΚΔ
1.2	Επικοινωνιακό πλάνο για τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας	Υλοποιείται	Προώθηση πέντε στρατηγικών επικοινωνίας: <ol style="list-style-type: none">1. Έργο «LIFE IP CYzero WASTE»2. Σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετώ» (ΠΟΠ) με προπληρωμένη σακούλα3. Διαλογή στην πηγή στην Ορεινή Κύπρο4. Πρόγραμμα μείωσης στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και συναφών χώρων παραγωγής αποβλήτων, για τις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου5. Έργο «Χωριστή συλλογή και Διαχείριση Επικινδύνων Οικιακών Αποβλήτων»
1.3	Εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων	Υλοποιείται	Εφαρμογή Σχεδίων της ΑνΑΔ, τα οποία μπορούν να τύχουν αξιοποίησης για κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων σε θέματα κυκλικής οικονομίας. Προώθηση της υλοποίησης νέων έργων από την ΑνΑΔ στο πλαίσιο του ΣΑΑ 2021-2026.

Κυπριακή Δημοκρατία

1.4	Ενημέρωση για χρηματοδοτικά εργαλεία	Υλοποιείται	Η δράση αφορά ενέργειες σε συνεργασία για σκοπούς προώθησης των ευκαιριών χρηματοδότησης μέσα από τα ΣΧ τόσο του ΣΑΑ όσο και του ΘΑΛΕΙΑ. Επιπλέον πραγματοποιούνται επαφές με εκπροσώπους του τραπεζικού τομέα για στήριξη των Σχεδίων Χορηγιών που συμβάλλουν στην πράσινη ανάπτυξη.
-----	--------------------------------------	-------------	---

5.2. Κίνητρα για Επενδύσεις στην Κυκλική Οικονομία και Υποβοήθηση της Μετάβασης

Το Σχέδιο Δράσης αναγνωρίζει την ανάγκη για την παροχή αποτελεσματικών κινήτρων για επενδύσεις για ενίσχυση του βαθμού κυκλικότητας των Κυπριακών επιχειρήσεων, την αύξηση της αποδοτικότητας των διαθέσιμων πόρων, την ενίσχυση συνεργειών ως προς την επίτευξη οικονομικών κλίμακας και τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών εντός της αγοράς για ενίσχυση κυκλικών προϊόντων.

Ως εκ τούτου, έχουν συμπεριληφθεί τέσσερις (4) δράσεις για τον σκοπό αυτό οι οποίες βρίσκονται υπό υλοποίηση ή στο στάδιο ετοιμασίας τους.

Επιχειρηματική καθοδήγηση

Η δράση αυτή αφορά στην παροχή υπηρεσιών επιχειρηματικής καθοδήγησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων προς εταιρείες που θέλουν να μεταβούν σε κυκλικό μοντέλο λειτουργίας. Σημειώνεται ότι, το εν λόγω Σχέδιο είχε αρχικά σχεδιαστεί να υλοποιηθεί μέσω ενός ευρύτερου σχεδίου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η εφαρμογή δράσεων για μετάβαση σε Κυκλική Οικονομία και για την ενίσχυση του αντικτύπου που θα έχει το Σχέδιο Χορηγιών, η δράση για την **παροχή επιχειρηματικής καθοδήγησης** έχει συμπεριληφθεί στο **«Σχέδιο Χορηγιών για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία»** που προκήρυξε το ΥΕΕΒ (σχετική παράγραφος πιο κάτω). Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη για την εν λόγω δράση καλύπτεται από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με κονδύλι ύψους €1εκ το οποίο έχει ενσωματωθεί στον συνολικό προϋπολογισμό του Σχεδίου Χορηγιών.

Σχέδια Χορηγιών “Go Circular” για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις.

Το ΙΔΕΚ προκήρυξε το Πρόγραμμα «Συνεργατική Ανάπτυξη – Co-Develop» σε θέματα πράσινης μετάβασης (CODEVELOP-GT/0322) στο πλαίσιο του οποίου οποίου έχουν υπογραφεί, μεταξύ άλλων, συμφωνίες για την χρηματοδότηση τεσσάρων έργων στον τομέα της κυκλικής οικονομίας με συνολικό προϋπολογισμό €2.3εκ. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ, στο πλαίσιο του ΣΑΑ Κύπρου.

Τα Έργα φαίνονται στον Πίνακα πιο κάτω.

RIF Proposal Number	Title	Host Organisation	Partner Organisation	RIF FUNDING
CODEVELOP-GT/0322/0014	Beyond Onshore Electrification: A bioCNG Floating Power Plant for Maritime Decarbonization	InoMob LTD	PA 1: CMMI CYPRUS MARINE AND MARITIME INSTITUTE PA 2: NICOS ARMENIS AND SONS LIMITED	600.000,00

Κυπριακή Δημοκρατία

			PA 3: PetroNav Ship Management LIMITED	
CODEVELOP-GT/0322/0023	Transitioning to Green agriculture by assessing and mitigating Carbon emissions from agricultural soils in Cyprus	ERATOSTHENES CENTRE OF EXCELLENCE	PA 1: CELLOCK LTD PA 2: Ministry of Agriculture, Rural Development and Environment	599.550,00
CODEVELOP-GT/0322/0079	Development of a novel eco-friendly and sustainable masonry brick	University of Cyprus	PA1: G.A. FYLACTOU LTD	559.384,08
CODEVELOP-GT/0322/0085	Sustainable structural insulation panels from recycled clothing textiles and seaweed for the construction industry	AMDM - Advanced Materials Design & Manufacturing Limited	PA1: Erevnitiko Idryma P. L. PA2: Nicolaidis & Kountouris Metal Company Ltd PA3: University of Cyprus	590.682,08

Σχέδιο Χορηγιών για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις.

Το ΥΕΕΒ έχει προκηρύξει το Σχέδιο Χορηγιών για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις με την έναρξη υποβολής αιτήσεων να τοποθετείται τον Ιούλιο 2024. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Σχεδίου ανέρχεται στα €14.4εκ συμπεριλαμβανομένου του €1εκ. που έχει απορροφηθεί από τη δράση «Επιχειρηματική καθοδήγηση». Το Σχέδιο βασίζεται κυρίως στις πρόνοιες του αναθεωρημένου Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (Ιούλιος 2023). Αναμένεται η έναρξη υποβολής αιτήσεων του Σχεδίου εντός του 2024 για ολοκλήρωση των δράσεων μέχρι το 2^ο τρίμηνο του 2026, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου.

Εφαρμογή κυκλικής οικονομίας στον ξενοδοχειακό τομέα.

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) με βάση τον οδηγό του Μέτρου «**Πρώθηση της Κυκλικής Οικονομίας στις Ξενοδοχειακές Εγκαταστάσεις**», έχει ολοκληρώσει εντός των προγραμματισμένων χρονικών πλαισίων τη λήψη 67 ολοκληρωμένων αιτήσεων για συμμετοχή στο Μέτρο. 50 από τις 67 αιτήσεις προχώρησαν σε θετική έγκριση για ένταξή τους και υπογράφηκαν τα συμβόλαια συνεργασίας των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων με την ΟΕΒ, συμβάλλοντας στην επίτευξη του 1^{ου} οροσήμου του σχετικού μέτρου στο Σχέδιο Ανάκαμψης και

Ανθεκτικότητας Κύπρου. Διενεργήθηκε σειρά 3ήμερων εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε όλες τις ενταχθείσες Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις στις επαρχίες Λεμεσού, Αμμοχώστου και Πάφου. Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτικό σεμινάριο σε λειτουργούς του Υφυπουργείου Τουρισμού με θέμα την Κυκλική Οικονομία στο Ξενοδοχειακό τομέα. Ακολούθως, δημιουργήθηκε το Σχήμα Πιστοποίησης Κυκλικής Οικονομίας στον Ξενοδοχειακό Τομέα σε συνεργασία με την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης (πραγματοποιήθηκε ανοικτός διαγωνισμός). Επιπρόσθετα, ολοκληρώθηκαν οι επιτόπιες επισκέψεις σε όλες τις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις για την δημιουργία έκθεσης διαγνωστικής αξιολόγησης που παρουσιάζει την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, σχετικά με το επίπεδο κυκλικότητας, κάθε ενταχθείσας ξενοδοχειακή εγκατάσταση. Παράλληλα, αναπτύχθηκαν και παραδόθηκαν εργαλεία επιχειρηματικής καθοδήγησης για την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις.

Η ΟΕΒ έχει ολοκληρώσει και παραδώσει τις εκθέσεις της διαγνωστικής αξιολόγησης που δημιουργήθηκαν με βάση την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης κυκλικότητας και τα πλάνα δράσεων για την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις.

Επιπλέον, θα καθοριστούν τα κριτήρια αξιολόγησης των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων για τη συνέχιση 20 ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων από τις 50 στο χρυσό κύκλο υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου, θα ληφθούν 20 συμβόλαια επέκτασης συνέχισης της συνεργασίας με την ΟΕΒ για την ένταξη των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων στο χρυσό κύκλο υπηρεσιών.

Ακολούθως οι 20 ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις με την επιχειρηματική καθοδήγηση της ΟΕΒ θα έχουν δύο (2) χρόνια περιθώριο για την υλοποίηση των δράσεων του πλάνου κυκλικής οικονομίας που ετοιμάστηκε στον αργυρό κύκλο υπηρεσιών.

Τέλος, αρχές του 2026 οι 20 ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις θα πιστοποιηθούν από ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης με το σχήμα πιστοποίησης της κυκλικής οικονομίας.

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα «Κίνητρα για Επενδύσεις στην Κυκλική Οικονομία και Υποβολή της Μετάβασης			
α/α	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
2.1	Επιχειρηματική καθοδήγηση.	Έχει αφαιρεθεί	Η υλοποίηση της δράσης αυτής θα γίνει στο πλαίσιο του Σχεδίου Χορηγιών (δράση 2.3). Το σχετικό κονδύλι έχει ενσωματωθεί με το αντίστοιχο κονδύλι της δράσης 2.3. Τονίζεται ότι, η δράση ΘΑ πραγματοποιηθεί, όχι όμως

			αυτόνομα ως είχε αρχικά σχεδιαστεί.
2.2	Σχέδια Χορηγιών «Go Circular» για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις.	Υλοποιείται	Προκήρυξη του προγράμματος CoDevelop από το ΙΔΕΚ και χρηματοδότηση 4 έργων συνολικής χρηματοδότησης €2.349.616. Η δράση θεωρείται ολοκληρωμένη, ωστόσο το ΙΔΕΚ θα συνεχίσει να στηρίζει τη μετάβαση σε Κυκλική Οικονομία μέσω των προγραμμάτων CoDevelop.
2.3	Σχέδιο Χορηγιών για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις.	Υλοποιείται	Το Σχέδιο Χορηγιών έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 03/04/2024 και η έναρξη υποβολής αιτήσεων τοποθετείται τον Ιούλιο 2024.
2.4	Εφαρμογή κυκλικής οικονομίας στον ξενοδοχειακό τομέα	Υλοποιείται	Η ΟΕΒ με την ολοκλήρωση του 2 ^{ου} χρόνου υλοποίησης του Μέτρου θα έχει ολοκληρώσει τα ακόλουθα: <ul style="list-style-type: none">• Λήψη 50 υπογεγραμμένων συμβολαίων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων• Παροχή 3-ήμερου εκπαιδευτικού εργαστηρίου Κυκλικής Οικονομίας• Δημιουργία Σχήματος Πιστοποίησης Κυκλικής Οικονομίας στον Ξενοδοχειακό Τομέα• Ανάπτυξη εργαλείων για εφαρμογή της κυκλικής Οικονομίας• Διαγνωστική αξιολόγηση για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης• Εκπαίδευση προσωπικού• Ετοιμασία Πλάνου Εφαρμογής Κυκλικών Δράσεων• Επιχειρηματική καθοδήγηση

Κυπριακή Δημοκρατία

			<ul style="list-style-type: none">• Παροχή εκπαιδευτικού σεμιναρίου σε λειτουργούς του Υφυπουργείου Τουρισμού με θέμα την Κυκλική Οικονομία στον Ξενοδοχειακό τομέα
--	--	--	---

5.3. Υποδομές Κυκλικής Οικονομίας

Ο τρίτος πυλώνας δράσεων του Σχεδίου Δράσης αφορά στην ενίσχυση υφιστάμενων υποδομών και τη δημιουργία νέων για την υποστήριξη του οικοσυστήματος για τη μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία. Συγκεκριμένα, οι δράσεις αφορούν στη λήψη μέτρων για διευκόλυνση της διαδικασίας αποχαρκτηρισμού των αποβλήτων και τη δημιουργία των αναγκαίων υποδομών που θα χρειαστούν περιλαμβανομένων και τεχνολογιών-τεχνικών αξιοποίησης στερεών και υγρών αποβλήτων – υπολειμμάτων από βιομηχανίες αλλά και αστικού τύπου δράσεις. Έχουν σχεδιαστεί συνολικά πέντε (5) δράσεις εκ των οποίων τρεις (3) δράσεις είναι ήδη υπό υλοποίηση, μια (1) έχει σημειωθεί καθυστέρηση στην υλοποίηση της βρίσκεται όμως σε εξέλιξη και μια (1) δεν έχει ακόμη αρχίσει.

Αποχαρκτηρισμός Αποβλήτων

Η Δράση A1.4 του έργου «LIFE-IP CYzero WASTE» με τίτλο «Έξυπνη παρακολούθηση και αποτελεσματική μείωση απορριμμάτων στην Κύπρο», συμβάλλει στην αντιμετώπιση ενός σημαντικού θεσμικού χάσματος στην Κύπρο που σχετίζεται με τον πραγματικό ορισμό των αποβλήτων και την έλλειψη κριτηρίων για το τέλος της ζωής των προϊόντων, τα οποία εμποδίζουν τη δυναμική και ταχεία πρόοδο εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων. Στο πλαίσιο αυτό, αυτή η δράση μέσω βιβλιογραφικής ανασκόπησης σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, στοχεύει στον εντοπισμό των προτύπων για δευτερογενείς πρώτες ύλες με σκοπό την ανάπτυξη εφαρμογών της κυκλικής οικονομίας. Αποτέλεσμα της εν λόγω δράσης αποτελεί η ανά χείρας έκθεση στην οποία περιλαμβάνονται επιπρόσθετα πρότυπα τα οποία πρέπει να οριστούν μέσω του κυπριακού πλαισίου. Η έκθεση περιλαμβάνει:

- Επισκόπηση των υφιστάμενων προτύπων και των συνεχιζόμενων προσπαθειών τυποποίησης στην ΕΕ και διεθνώς, ώστε να εντοπιστούν υποχρεώσεις στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.
- Ανάπτυξη ενός καταλόγου σχετικά με τις πιθανές προτεραιότητες τυποποίησης, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κυπριακής οικονομίας και των αναγκών που εντοπίστηκαν από τους σχετικούς φορείς και τις αρχές.
- Ορισμός ενός τελικού καταλόγου προτεραιοτήτων, όσον αφορά στα πρότυπα που είτε θα αναπτυχθούν ή που θα ενσωματωθούν στο κυπριακό νομοθετικό πλαίσιο (Δράση 8.3).

Η Έκθεση ετοιμάστηκε σε συνεργασία του Τμήματος Περιβάλλοντος, Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), ΟΕΒ και Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS) και θα υποβληθεί στην πλατφόρμα Butler του έργου για έλεγχο, σε συνέχεια συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο 2023. Το Τμήμα Περιβάλλοντος πρότεινε τα ακόλουθα έξι (6) δευτερογενή υλικά με ιεράρχηση:

1. Απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων με πρότυπα για τρόπο διαχωρισμού υλικών οικοδομής και οδοποιίας, τρόπο κατεδάφισης, χρήση για οδοποιία (άσφαλτος).
2. Πλαστικά με πρότυπα για πλαστικά συσκευασίας, γεωργικά απόβλητα (θερμοκηπίου), πλαστικά μιας χρήσης (πλαστικά έπιπλα, πλαστικοί κάδοι).
3. Κομπόστ με πρότυπο που ετοίμασε το Τμήμα Γεωργίας και αναμένεται ο νομοτεχνικός έλεγχος ώστε να παραδίδεται στους γεωργούς και να μπορεί να επιδοτηθεί.
4. Ξυλεία με πρότυπα για πριονίδι, έπιπλα.
5. Κλωστοϋφαντουργικά με πρότυπα για υφάσματα επίπλων, υφάσματα ρουχισμού.
6. Ελαστικά με αποχαρκτηρισμό αποβλήτου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από την πυρόλυση ελαστικών.

Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας ανταλλαγής πόρων (sharing marketplace for circular economy).

Σκοπός της δράσης είναι η δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις, βιομηχανίες και δημόσιους οργανισμούς να μοιράζονται εξοπλισμό, υπηρεσίες, εγκαταστάσεις, απόβλητα και υλικά.

Η δράση έχει συμπεριληφθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης της πλατφόρμας. Η υλοποίηση της δράσης είχε προγραμματιστεί εντός του 2022, ωστόσο οι αρχικές συζητήσεις ανέδειξαν ζητήματα που αφορούν στη λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της πλατφόρμας. Για το σκοπό αυτό, το ΥΕΕΒ βρίσκεται σε συζητήσεις με εμπλεκόμενους φορείς με σκοπό την επιλογή μοντέλου λειτουργίας της πλατφόρμας μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξής της. Συγκεκριμένα, το ΥΕΕΒ βρίσκεται σε διαδικασία ετοιμασίας μελέτης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας καθώς και καταγραφής των απαιτήσεων και προδιαγραφών της πλατφόρμας μετά από συμφωνία με το DiGiNN Cyprus – European Digital Innovation Hub. Η μελέτη έχει ως στόχο τα εξής:

- Καταγραφή τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών πλατφόρμας ανταλλαγής πόρων
- Καταγραφή απαιτήσεων στη βάση κατευθυντήριων γραμμών που θα δοθούν από το ΥΕΕΒ αναφορικά με το φορέα λειτουργίας της πλατφόρμας.
- Παραδείγματα καλών πρακτικών που εφαρμόζονται στο εξωτερικό σχετικά με παρόμοια μοντέλα λειτουργίας πλατφόρμας ανταλλαγής.
- Οικονομικά μοντέλα λειτουργίας για διασφάλιση της βιωσιμότητας της πλατφόρμας στη βάση έρευνας αναγκών του οικοσυστήματος.
- Καταγραφή πιθανών παραγόντων ρίσκου που δύνανται να επηρεάσουν την υλοποίηση ή/και λειτουργία της πλατφόρμας
- Προτάσεις χαρακτηριστικών που δύνανται να ενσωματωθούν στην πλατφόρμα για βελτιστοποίηση της λειτουργίας της.
- Τελική πρόταση μοντέλου λειτουργίας της πλατφόρμας περιλαμβανομένων συμφωνηθέντων τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών.

Η μελέτη έχει ολοκληρωθεί με τα αποτελέσματα τη στιγμή συγγραφής του παρόντος, αξιολογούνται από το ΥΕΕΒ για καθορισμό των επόμενων βημάτων για ολοκλήρωση του έργου. Σημειώνεται τέλος ότι η υλοποίηση της μελέτης αυτής χρηματοδοτείται εξολοκλήρου από τους πόρους του προγράμματος DiGiNN.

Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης, πληροφόρηση, επικοινωνίας και παρακολούθησης έργων.

Για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του Ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης, πληροφόρηση, επικοινωνίας και παρακολούθησης έργων για τα στερεά δημοτικά απόβλητα ετοιμάστηκαν έγγραφα Διαγωνισμού με τίτλο «Η παροχή υπηρεσιών Εμπειρογνώμονα (Διαχειριστής Έργων και Σύμβουλος σε Θέματα Πληροφορικής) για τις ανάγκες του Τμήματος Περιβάλλοντος» και αρ. ΤΠ38/2023. Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε τον Νοέμβριο 2023.

Η εκτιμώμενη αξία του διαγωνισμού είναι εκατό τριάντα πέντε χιλιάδες Ευρώ (€135.000,00) συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης και μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. εκ των οποίων οι €90.000 για δύο (2) χρόνια (συνολικά 200 ημέρες) και οι €45.000 ως δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) χρόνο (συνολικά 100 ημέρες). Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Πολιτικής Συνοχής «Θ.Αλ.Ε.Ι.Α. 2021-2027», με συγχρηματοδότηση από την Ε.Ε.

Με βάση τον σχεδιασμό του συστήματος ως αποτέλεσμα του πιο πάνω διαγωνισμού θα προκηρυχθεί νέος διαγωνισμός για την υλοποίηση του εν λόγω συστήματος μέχρι το 2025-2026.

Η διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης είναι είκοσι τέσσερις (24) μήνες, από την ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης για 24 μήνες από την έκδοση της οδηγίας και 12 μήνες δικαίωμα προαίρεσης.

Η εγκατάσταση του ολοκληρωμένου συστήματος θα βοηθήσει στην εισαγωγή δεδομένων από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Συλλογικά / ατομικά συστήματα, τους αδειοδοτημένους φορείς, τις Αναπτυξιακές Εταιρίες και άλλους οργανισμούς με βάση την παρακολούθηση των ρευμάτων που συλλέγονται, μεταφέρονται και επεξεργάζονται από τα Έργα του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Τυποποίηση και πιστοποίηση βάσει προτύπων συστημάτων διαχείρισης ή/και προϊόντων/υπηρεσιών.

Σύσταση Εθνικής Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης CYS TC 26: Circular Plastic products. Η εν λόγω επιτροπή ασχολείται με την εκπόνηση προτύπων που αφορούν στην ιχνηλασιμότητα των αποβλήτων, την αξιολόγηση συμμόρφωσης και τον υπολογισμό ανακυκλωμένου περιεχομένου στο τελικό προϊόν, από το τέλος της προβλεπόμενης χρήσης του υλικού/προϊόντος έως την είσοδό του στην παραγωγική διαδικασία. Στο έργο της επιτροπής περιλαμβάνεται η τυποποίηση σχετικά με ροές ανακυκλώσιμων πλαστικών απορριμμάτων, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να εισέλθουν ξανά στην παραγωγική διαδικασία ως δευτερεύουσα πρώτη ύλη και να παράγουν ανταγωνιστικά τελικά προϊόντα. Το 2024 αναμένεται να δημοσιευθεί η πρώτη τεχνική

προδιαγραφή με τίτλο *prCYS/TS 600 Circular plastic products – Recycled content traceability and conformity assessment of recyclates and end-products – Basic elements of a certification scheme*.

Επιπλέον, ο CYS συμμετέχει μέσω Εθνικών Αντιπροσώπων στη Διεθνή Τεχνική Επιτροπή Τυποποίησης ISO TC 323: Circular Economy. Η επιτροπή αυτή έχει ως στόχο την τυποποίηση στον τομέα της κυκλικής οικονομίας με την ανάπτυξη πλαισίων εφαρμογής, καθοδήγησης, υποστηρικτικών εργαλείων και απαιτήσεων για τους σκοπούς μετάβασης σε μια βιώσιμη και κυκλική οικονομία. Το 2024 αναμένεται να δημοσιευτούν τα ακόλουθα πρότυπα:

- ISO/FDIS 59004 Circular economy — Vocabulary, principles and guidance for implementation
- ISO/FDIS 59010 Circular economy — Guidance on the transition of business models and value networks
- Circular economy — Measuring and assessing circularity performance
- ISO/TR 59032 Circular economy — Review of existing value networks

Σημειώνεται επίσης η συμμετοχή του CYS μέσω Εθνικών Αντιπροσώπων στις Ευρωπαϊκές Τεχνικές Επιτροπές Τυποποίησης CEN TC 350 SC1: Circular Economy in the Construction Sector και CEN/TC 473 Circular Economy.

Ο CYS συμμετέχει ως ένας εκ των τοπικών εταίρων (Local experiment Partner), του έργου «SHARED GREEN DEAL: Social Sciences & Humanities for Achieving a Responsible, Equitable and Desirable GREEN DEAL». Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου αυτού, θα διεξαχθεί ένα κοινωνικό πείραμα στον τομέα της κυκλικής οικονομίας, εστιάζοντας στις κατασκευές και τα κτίρια. Έχει δημιουργηθεί το «CYS Circular Economy Hub», με σκοπό την παροχή ενημέρωσης ανταλλαγής τεχνογνωσίας και υποστήριξης στις τοπικές επιχειρήσεις αλλά και σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για τη μετάβαση προς την Κυκλική Οικονομία και την αντιμετώπιση των προκλήσεων για τη δημιουργία μιας βιώσιμης οικονομίας. (<https://circulareconomy.cys.org.cy/>). Για τη διεκπεραίωση αυτού του πειράματος, ο CYS έχει υλοποιήσει μια σειρά 3 εργαστηρίων για τον εντοπισμό και την καταγραφή των υφιστάμενων καλών πρακτικών, την αποτύπωση των εμποδίων και περιοριστικών παραγόντων στην αποτελεσματική μετάβαση σε ένα κυκλικό μοντέλο, τον προσδιορισμό και την ανάπτυξη κυκλικών επιχειρηματικών λύσεων και τον προσδιορισμό των βασικών αναγκών και συμπεριφορών των χρηστών.

Επιπλέον, γίνεται υποβολή προτάσεων σε συνεργασία με άλλους τοπικούς και Ευρωπαϊκούς εταίρους σε Ευρωπαϊκά και εθνικά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα με θέματα σχετικά με υλοποίηση παραδοτέων όπως προδιαγραφές, οδηγούς, πρότυπα, εκπαιδευτικό υλικό, υπηρεσιών κλπ., σχετικά με την κυκλική οικονομία.

Τέλος, γίνεται καταρτισμός πλάνου δράσεων ενημέρωσης και εκπαίδευσης στην βάση των προτύπων που εκπονούνται από τις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Επιτροπές Τυποποίησης για το 2024. Σημειώνεται ότι η ροή δημοσιεύσεων προτύπων που αφορούν στην κυκλική οικονομία

τόσο σε οριζόντιο επίπεδο όσο και σε εξειδικευμένο επίπεδο στους διάφορους τομείς της, αναμένεται να αρχίσει το 2024.

Πιλοτικά προγράμματα σε σχέση με πρότυπα κυκλικότητας.

Η δράση αφορά στην πιλοτική εφαρμογή προγραμμάτων για κυκλική οικονομία σε συνεργασία με τα ερευνητικά κέντρα της Κύπρου για την ανάπτυξη δεικτών ή προδιαγραφών που να συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία στην Κύπρο.

Η εν λόγω δράση για να μπορέσει να υλοποιηθεί θα πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμα δημοσιευμένα πρότυπα τα οποία δεν αναμένεται να δημοσιευτούν πριν το 2024. Ταυτόχρονα θα πρέπει να διασφαλιστεί η κατάλληλη χρηματοδότηση η οποία δεν περιλαμβάνεται στο εν λόγω Σχέδιο Δράσης.

Πρόσδος στις δράσεις του Πυλώνα «Υποδομές Κυκλικής Οικονομίας»			
α/α	Δράση	Πρόσδος	Σημειώσεις
3.1	Αποχαρακτηρισμός Αποβλήτων	Υλοποιείται	Ετοιμασία έκθεσης από Τμήμα Περιβάλλοντος, ΕΜΠ, ΟΕΒ και CYS στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP CYzero WASTE.
3.2	Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας ανταλλαγής πόρων (sharing marketplace for circular economy).	Υλοποιείται	Ετοιμασία μελέτης μέσω προγράμματος DiGiNN για ετοιμασία προδιαγραφών και απαιτήσεων.
3.3	Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης, πληροφόρηση, επικοινωνίας και παρακολούθησης έργων.	Υλοποιείται	Προκήρυξη διαγωνισμού με τίτλο «Η παροχή υπηρεσιών Εμπειρογνώμονα (Διαχειριστής Έργων και Σύμβουλος σε Θέματα Πληροφορικής) για τις ανάγκες του Τμήματος Περιβάλλοντος» τον Νοέμβριο του 2023. Με την ολοκλήρωση του πιο πάνω, θα προκηρυχθεί νέος διαγωνισμός για την υλοποίηση του συστήματος μέχρι το 2025-2026.
3.4	Τυποποίηση και πιστοποίηση βάσει προτύπων συστημάτων διαχείρισης ή/και προϊόντων/υπηρεσιών.	Υλοποιείται	<ul style="list-style-type: none">• Σύσταση Εθνικής Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης CYS TC 26: Circular Plastic products• Συμμετοχή στη Διεθνή Τεχνική Επιτροπή Τυποποίησης ISO TC 323: Circular Economy και στην

			<p>Ευρωπαϊκή Τεχνική Υποεπιτροπή CEN TC 350 SC1: Circular Economy in the Construction Sector.</p> <ul style="list-style-type: none">• Συμμετοχή στο έργο «Shared Green Deal: : Social Sciences & Humanities for Achieving a Responsible, Equitable and Desirable GREEN DEAL»• Υποβολή προτάσεων σε Ευρωπαϊκά και Εθνικά προγράμματα χρηματοδότησης• Κατάρτιση πλάνου δράσεων ενημέρωσης και εκπαίδευσης
3.5	Πιλοτικά προγράμματα σε σχέση με πρότυπα κυκλικότητας.	Δεν έχει αρχίσει	Η δράση αυτή αναμένεται να υλοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση και δημοσίευση των προτύπων.

5.4. Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων

Στον τέταρτο πυλώνα του Σχεδίου Δράσης υλοποιούνται δράσεις για τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων με τη λήψη μέτρων για προώθηση και υλοποίηση του Προγράμματος χωριστής συλλογής των δημοτικών αποβλήτων και του συστήματος «Πληρώνω όσο Πετώ».

Ο Πυλώνας περιλαμβάνει εννέα (9) στοχευμένες δράσεις οι οποίες βρίσκονται όλες υπό υλοποίηση.

Πρόγραμμα χωριστής συλλογής των δημοτικών αποβλήτων και συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετώ»

Το σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετώ» (ΠΟΠ) με προπληρωμένη σακούλα αφορά στη διαλογή στην πηγή και χωριστή συλλογή μεικτών, ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Στόχος είναι η μείωση των αποβλήτων που προορίζονται για υγειονομική ταφή, η αύξηση του ποσοστού ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών και η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.

Με την τροποποίηση του περί Αποβλήτων Νόμου εντός του 2021 και την ψήφιση των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης) Κανονισμών τον Ιούλιο του 2022, τέθηκαν οι βάσεις για την ορθολογιστική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων από τις τοπικές αρχές. Οι Κανονισμοί εισήγαγαν υποχρεώσεις για τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης για την εκπόνηση τοπικών σχεδίων δράσης για την πρόληψη της δημιουργίας και τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και για την υποχρεωτική εφαρμογή συστημάτων διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής των δημοτικών αποβλήτων και συστημάτων «Πληρώνω Όσο Πετώ» έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Το έργο, συνολικού προϋπολογισμού €25.000.000, αφορά στην υλοποίηση Προγράμματος Στήριξης Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την προώθηση της διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής των δημοτικών αποβλήτων και την εγκαθίδρυση συστημάτων «Πληρώνω Όσο Πετώ». Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Πολιτικής Συνοχής «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027».

Το έργο θα υλοποιηθεί από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίες μέσω του συστήματος θα ενισχυθούν οικονομικά, ώστε να σχεδιάσουν εξαετές τοπικό σχέδιο ορθής διαχείρισης αποβλήτων, μελέτες βιωσιμότητας, την προμήθεια και τοποθέτηση της κατάλληλης υποδομής για καθιέρωση διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής, την εφαρμογή τιμολογιακής πολιτικής με προπληρωμένη σακούλα για τη διαχείριση των μικτών αποβλήτων και την ενίσχυση του μηχανισμού παρακολούθησης της υλοποίησης και λειτουργίας του τοπικού σχεδίου. Επιπλέον, θα γίνει σχεδιασμός που θα αφορά στην πρόσβαση σε διαδικτυακό πληροφοριακό σύστημα για την καταχώρηση στοιχείων και δεδομένων και την αξιολόγηση του προγράμματος, καθώς επίσης σχεδιασμός και υλοποίηση ολοκληρωμένης τοπικής εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του ευρύτερου τοπικού πληθυσμού.

Στο πλαίσιο του έργου, οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποβάλλουν Αιτήσεις Ενδιαφέροντος ανά Δήμο ή ομάδα Δήμων ή Σύμπλεγμα Κοινοτήτων σύμφωνα με τη μεταρρύθμιση της τοπικής

αυτοδιοίκησης. Ακολούθως, προκηρύσσουν τον μίνι διαγωνισμό για ετοιμασία μελέτης βιωσιμότητας από ένα από τους δώδεκα μελετητές που έχουν προεπιλεγεί. Οι μελέτες βιωσιμότητας θα ολοκληρωθούν εντός έξι (6) μηνών μετά από την υπογραφή σχετικής σύμβασης της Αρχής Τοπικής Αυτοδιοίκησης με το αντίστοιχο μελετητικό γραφείο. Αναλόγως των αναγκών που θα αναδειχθούν μετά την ολοκλήρωση της μελέτης βιωσιμότητας, θα προκηρυχθούν σχετικοί διαγωνισμοί από το Τμήμα Περιβάλλοντος για την αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού για τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως κάδοι, κομποστοποιητές, σκιπ, απορριμματοφόρα, φορτηγό για οργανικά απόβλητα, θρυμματιστές, βιοδιασπώμενα σακούλια για οργανικά.

Μέχρι τον Σεπτέμβριο 2023, το Τμήμα Περιβάλλοντος παρέλαβε 40 Αιτήσεις Ενδιαφέροντος (14 Ομάδες Δήμων και 26 Συμπλέγματα Κοινοτήτων) που αντιστοιχεί στο 94,36% του συνολικού πληθυσμού. Από αυτές τις 40 Αιτήσεις προκηρύχθηκαν οι 26 από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (13 Δήμοι και 13 Συμπλέγματα Κοινοτήτων) που αντιστοιχεί στο 86,12% του συνολικού πληθυσμού.

Μέχρι τον Οκτώβριο του 2023, το Τμήμα Περιβάλλοντος παρέλαβε 44 Εκδηλώσεις Ενδιαφέροντος από Συμπλέγματα ΑΤΑ για συμμετοχή στο έργο και εφαρμογή του Συστήματος «Πληρώνω όσο Πετώ» και η εξέτασή τους ολοκληρώθηκε. Συγκεκριμένα, έχουν προβεί σε αίτηση 15 Διαμερίσματα Δήμων και 29 Συμπλέγματα Κοινοτήτων που αντιστοιχεί στο 94,36% του συνολικού πληθυσμού. Από αυτές τις 44 Εκδηλώσεις Ενδιαφέροντος, έχουν προκηρύξει μίνι διαγωνισμό τα 14 Διαμερίσματα Δήμων και 17 Συμπλέγματα Κοινοτήτων που αντιστοιχεί στο 88,467% του συνολικού πληθυσμού. Από τις 31 συνολικά προκηρύξεις υπόγραψαν οι 6 Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Λατσία, Λάρνακα, Αθένου, Αραδίππου, Πολεμίδια και Ανατολική Λεμεσός) που αντιστοιχεί σε ποσοστό 29,46% του συνολικού πληθυσμού, με σκοπό την αγορά υπηρεσιών για την ετοιμασία «Μελέτης τεκμηρίωσης της βιωσιμότητας του Έργου».

Πρόγραμμα πρόληψης, χωριστής συλλογής και αξιοποίησης αποβλήτων στις ορεινές περιοχές

Το έργο «Διαλογή στην πηγή στην Ορεινή Κύπρο», το οποίο απορρέει μέσα από τις Δράσεις της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων (ΕΣΑΟΚ) καθώς και του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028. Το έργο υλοποιείται από το Τμήμα Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, το Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος και το Γραφείο του Επιτρόπου Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων. Το έργο με εκτιμώμενο προϋπολογισμό €1.555.000, υλοποιείται από το Πρόγραμμα Πολιτικής Συνοχής «Θ.Α.Ε.Ι.Α 2021-2027», με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέχρι τον Οκτώβριο 2023, έγιναν οι ακόλουθες δράσεις:

- Ολοκλήρωση του διαγωνισμού με αρ. ΤΠ 3/2021 και τίτλο «Ετοιμασία και Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Προγράμματος Πληροφόρησης, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης σε θέματα ορθολογικής διαχείρισης αποβλήτων στην Ορεινή Κύπρο» τον Οκτώβριο 2023.

- Υλοποίηση του διαγωνισμού με αρ. ΤΠ 42/2023 και τίτλο «Επικαιροποίηση της Έκθεσης Ολοκλήρωσης, της Τεχνο-Οικονομικής Μελέτης του Έργου Εφαρμογή Συστήματος Διαλογής στην Πηγή στην Ορεινή Κύπρο», μέχρι τον Νοέμβριο 2023
- Ετοιμασία εγγράφων Διαγωνισμού με αρ. ΤΠ 1/2023 και τίτλο «Προμήθεια 6.000 οικιακών κομποστοποιητών για διαχείριση οργανικών αποβλήτων στα νοικοκυριά σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές της Κύπρου»
- Ετοιμασία εγγράφων Διαγωνισμού με αρ. ΤΠ 72/2022 και τίτλο «Προμήθεια 6.000 Κάδων χωρητικότητας 10L με σήμανση για οργανικά απόβλητα»
- Ετοιμασία εγγράφων Διαγωνισμού με αρ. ΤΠ 62/2022 και τίτλο «Προμήθεια 1.445 Τροχηλάτων Κάδων χωρητικότητας 240 L με σήμανση για οργανικά απόβλητα»

Δημιουργία συντονιστικού σώματος μεταξύ κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διαχείριση των αποβλήτων.

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021-2026, θα συσταθεί ένας Συντονιστικός Φορέας ο οποίος θα λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ της Κεντρικής Κυβέρνησης (Τμήμα Περιβάλλοντος) και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με απώτερο σκοπό, να διευκολύνει την εφαρμογή της πολιτικής διαχείρισης αποβλήτων και ιδιαίτερα των δημοτικών αποβλήτων, με μια προσέγγιση από πάνω προς τα κάτω, όσο και αντίστροφα. Το έργο με εκτιμώμενο προϋπολογισμό €950.000, υλοποιείται από το Πρόγραμμα Πολιτικής Συνοχής «Θ.Α.Ε.Ι.Α 2021-2027», με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στόχος είναι η παροχή ενός ευέλικτου και αποτελεσματικού μηχανισμού που θα αναβαθμίσει τη διαχείριση των αποβλήτων προς την πρόληψη δημιουργίας και τη χωριστή συλλογή, συμβάλλοντας έτσι στη συμμόρφωση με τις οδηγίες της ΕΕ και την εθνική νομοθεσία για τη διαχείριση αποβλήτων καθώς και στην προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Ο μηχανισμός αυτός θα έχει μια διοικητική δομή, η οποία, θα στοχεύει στην οικονομική και τεχνική υποστήριξη των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για να αναβαθμίσει με αποτελεσματικό τρόπο τη διαχείριση αποβλήτων. Επιπλέον, θα δημιουργήσει τεχνογνωσία στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων και κατά συνέπεια θα υποστηρίξει τις τοπικές αρχές με αποτελεσματικό τρόπο αξιοποιώντας ευκαιρίες χρηματοδότησης και ενισχύοντας τη συνεργασία στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων. Παράλληλα, το πρόγραμμα «LIFE-IP CYzero Waste» θα συμβάλει στην εκπαίδευση του προσωπικού του Συντονιστικού Φορέα και θα τον στηρίξει συμβουλευτικά ως προς τη λειτουργία του μέχρι το 2029.

Οι κύριοι ρόλοι του Συντονιστικού Φορέα θα καθοριστούν στο πλαίσιο διαγωνισμού και θα καθοριστούν σε νομοσχέδιο. Τουλάχιστον θα περιλαμβάνουν τα εξής:

- Προώθηση δραστηριοτήτων εντός της ιεραρχίας διαχείρισης αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και ειδικότερα υποστήριξη των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

- Δημιουργία εμπειρογνωμοσύνης στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων και κατά συνέπεια υποστήριξη των Τοπικών Αρχών (Δήμοι, Κοινότητες) με αποτελεσματικό τρόπο.
- Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, υποστήριξη και δημιουργία/συμμετοχή πιλοτικών προγραμμάτων, εκστρατειών εκπαίδευσης και ενημέρωσης που στοχεύουν στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και στη χωριστή διαλογή στην πηγή και συλλογή αποβλήτων.

Η σύμβαση με αρ. ΤΠ 48/2022 και τίτλο «Αγορά υπηρεσιών για εκπόνηση Μελέτης Σύστασης Συντονιστικού Φορέα Διαχείρισης Αποβλήτων μεταξύ Κεντρικής Κυβέρνησης και Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης» κατακυρώθηκε στην εταιρία «ideopsis Ltd». Η ημερομηνία έναρξης της Σύμβασης ορίστηκε στις 16 Μαρτίου 2023 και ολοκληρώθηκε σε τριάντα (30) εβδομάδες. Στο πλαίσιο της σύμβασης ετοιμάστηκε το νομοσχέδιο για τη σύσταση του Συντονιστικού Φορέα, μετά από διαβούλευση (5 εργαστήρια, ερωτηματολόγια, στοχευμένες συνεντεύξεις). Το νομοσχέδιο θα αξιολογηθεί και θα τύχει των ανάλογων τροποποιήσεων από το Τμήμα Περιβάλλοντος. Θα ακολουθήσει δημόσια διαβούλευση και μέχρι τον Ιούνιο 2024 προγραμματίζεται να ετοιμαστεί το νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο θα υποβληθεί στη συνέχεια στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Η κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή αναμένεται εντός Δεκεμβρίου 2024, εντός του οροσήμου (milestone).

Κατασκευή κέντρων επισκευής και επαναχρησιμοποίησης.

Στο πλαίσιο του έργου «LIFE IP CYzero WASTE» ετοιμάζεται ο σχεδιασμός για την κατασκευή και λειτουργία δύο Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης και Επισκευής στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού. Το Έργο με εκτιμώμενο προϋπολογισμό €4.000.000, υλοποιείται από το Πρόγραμμα LIFE και τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Στόχος των Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης και Επιδιόρθωσης είναι η συλλογή, ταξινόμηση, επιδιόρθωση (αν χρειάζεται) και επαναχρησιμοποίηση διάφορων υλικών όπως ηλεκτρικές συσκευές, έπιπλα, ρούχα, βιβλία, παιχνίδια και άλλα αντικείμενα. Οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν υλικά προς επαναχρησιμοποίηση ή/και επισκευή όπως τα πιο πάνω, ώστε να επαναχρησιμοποιηθούν. Τα υλικά που θα ταξινομούνται στο κέντρο θα προωθούνται στο κατάστημα μεταχειρισμένων ειδών που θα χωροθετηθεί εντός του τεμαχίου του κέντρου είτε στο δίκτυο καταστημάτων επαχρησιμοποιήσιμων ειδών σε διάφορες πόλεις.

Σκοπός των Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης και Επιδιόρθωσης είναι η μείωση της απόρριψης αποβλήτων, η μείωση των ποσοτήτων των αποβλήτων όπως και η προώθηση της επαναχρησιμοποίησης.

Μέχρι τον Οκτώβριο 2023, επιλέχθηκε τεμάχιο στη Βιομηχανική Περιοχή των Λατσιών και αναμένεται η εκχώρησή του στο ΥΓΑΑΠ από τον Δήμο Λατσιών, ενώ αναζητείται τεμάχιο είτε στην επαρχία Λεμεσού ή στην επαρχία Πάφου. Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο ετοιμάζει τον σχεδιασμό του έργου με αρχιτεκτονικά και κατασκευαστικά σχέδια.

Δημιουργία πράσινων περιπτέρων σε απομακρυσμένες περιοχές.

Το έργο που αφορά στην εγκατάσταση πενήντα (50) προκατασκευασμένων Πράσινων Περιπτέρων (Green Kiosks) για ανακύκλωση σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές όλων των επαρχιών της Κύπρου, με στόχο τη χωριστή συλλογή των ανακυκλώσιμων δημοτικών αποβλήτων σε σημεία όπου δεν εξυπηρετούνται από αδειούχους συλλογείς αποβλήτων. Τα πράσινα περίπτερα είναι προκατασκευασμένες και ελαφριές κατασκευές και θα εγκατασταθούν σε κεντρικά σημεία (ειδικά διαμορφωμένους χώρους, πλατείες, χώρους στάθμευσης) εντός των κοινοτήτων ώστε να διευκολύνουν τους πολίτες να διαχωρίζουν τα ανακυκλώσιμα απόβλητά τους (όπως χαρτί, πλαστικό, γυαλί, και μέταλλο, μικρές ηλεκτρικές συσκευές, μπαταρίες, λαμπτήρες, ρούχα, βιβλία, παιχνίδια και άλλα μικρά οικιακά αντικείμενα). Όλα τα πιο πάνω θα μεταφέρονται από τους πολίτες, θα διαχωρίζονται και θα αποθηκεύονται προσωρινά στα πράσινα περίπτερα και στο τέλος θα μεταφέρονται στις πλησιέστερες μονάδες διαχείρισης αποβλήτων από αδειοδοτημένους συλλογείς/μεταφορείς (ΚΕΒΕ).

Για τη χωροθέτηση των 50 πράσινων περιπτέρων, επιλέγηκαν κοινότητες με βάση τα Διαμερίσματα Δήμων και τα Συμπλέγματα Κοινοτήτων που καθορίστηκαν με βάση τη Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Συγκεκριμένα, θα εγκατασταθούν 2-3 πράσινα περίπτερα ανά Σύμπλεγμα Κοινοτήτων οι οποίες δεν εξυπηρετούνται από αδειοδοτημένους συλλογείς/μεταφορείς ανακυκλώσιμων υλικών όπως η Green Dot.

Με βάση τα πιο πάνω και σε συνέχεια επιτόπιων επισκέψεων που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο από τον Μάρτιο 2023 μέχρι τον Ιούλιο 2023, στην παρουσία των Τοπικών Αρχών και εκπροσώπων των Αναπτυξιακών Εταιριών κάθε επαρχίας, έγινε υπόδειξη του κατάλληλου χώρου χωροθέτησης του Πράσινου Περιπτέρου οι οποίες δεν εξυπηρετούνται από αδειοδοτημένους συλλογείς/μεταφορείς ανακυκλώσιμων υλικών. Για τις εν λόγω χωροθετήσεις έχουν εξασφαλιστεί συγκαταθέσεις από τους Δήμους και τις Κοινότητες.

Στις 26 Ιουλίου 2023, προκηρύχθηκε ανοικτός διαγωνισμός με αρ. ΤΠ 4/2023 για την «Προμήθεια και εγκατάσταση 50 προκατασκευασμένων Πράσινων Περιπτέρων (Green Kiosks) για χωριστή ανακύκλωση σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές όλων των επαρχιών της Κύπρου» για την εφαρμογή της χωριστής διαλογής των ανακυκλώσιμων υλικών σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές της Κύπρου οι οποίες δεν εξυπηρετούνται από αδειοδοτημένους συλλογείς/μεταφορείς ανακυκλώσιμων υλικών. Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ήταν η 20^η Σεπτεμβρίου 2023.

Η εκτιμώμενη αξία του διαγωνισμού ορίστηκε στα τρία εκατομμύρια τρακόσιες χιλιάδες ευρώ (€3.300.000) μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. Το κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής - ποιότητας. Η διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης είναι είκοσι πέντε (25) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου.

Διαλογή στην πηγή και οικιακή κομποστοποίηση των οργανικών αποβλήτων.

Το έργο περιλαμβάνει τη δημιουργία δικτύου κομποστοποιητών για την επεξεργασία οργανικών αποβλήτων (απόβλητα κουζίνας και κήπου) με την εγκατάσταση (Α) 7 αυτόνομων μηχανικών κομποστοποιητών και (Β) 4.000 οικιακών κομποστοποιητών σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές όλων των επαρχιών. Το έργο με εκτιμώμενο προϋπολογισμό €13.300.000, υλοποιείται από το Πρόγραμμα Πολιτικής Συνοχής «Θ.Α.Ε.Ι.Α 2021-2027», με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

(Α) Αυτόνομοι μηχανικοί κομποστοποιητές

Από τον Δεκέμβριο 2022 μέχρι σήμερα έχουν εντοπιστεί αριθμός τεμαχίων σε όλες τις επαρχίες, σε συνεννόηση με τις Αναπτυξιακές Εταιρείες και έγινε επιτόπια επίσκεψη στα τεμάχια και αποστάλθηκαν στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για προκαταρκτικές απόψεις. Ο αρχικός σχεδιασμός αφορούσε 50 μικρού και μεσαίου μεγέθους αυτόνομους μηχανικούς κομποστοποιητές, αλλά στη συνέχεια αποφασίστηκε ο σχεδιασμός 7 μεγάλων αυτόνομων μηχανικών κομποστοποιητών για εξυπηρέτηση συνολικού πληθυσμού 65.221 στα συμπλέγματα Δήμων και Κοινοτήτων που θα χωροθετηθούν. Συγκεκριμένα, θα χωροθετηθούν στον Κάτω Πύργο (πληθυσμός 1.096), στην Πόλη Χρυσοχούς (πληθυσμός 10.902), στην Μαλούντα (πληθυσμός 19.810), στην Ψιμολόφου (πληθυσμός 14.062), στην Ευρύχου (πληθυσμός 5.362), στο Πελένδρι (πληθυσμός 4.307), και στον Λιμνάτη (πληθυσμός 9.412). Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο ετοιμάζει τις τεχνικές προδιαγραφές των κομποστοποιητών. Η υπογραφή της σύμβασης με τον Ανάδοχο για προμήθεια και εγκατάσταση των κομποστοποιητών αναμένεται τον Μάρτιο του 2024 (Q1/2024).

(Β) Οικιακοί κομποστοποιητές

Οι 4.000 οικιακοί κομποστοποιητές θα διανεμηθούν σε σπίτια και σχολεία ώστε να συλλέγονται τα οργανικά απόβλητα στην πηγή με στόχο να επιτευχθεί η μείωση των οργανικών στα μεικτά απόβλητα. Μέχρι σήμερα ετοιμάστηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές και τα έγγραφα του διαγωνισμού.

Σχέδιο Αξιοποίησης Αποβλήτων που Συλλέχθηκαν Χωριστά (Ανακυκλωτές & Οργανικά & Άλλες Υποστηρικτικές Δράσεις)

Με στόχο την ενίσχυση των υποδομών για την επεξεργασία των οργανικών αποβλήτων που θα συλλέγονται χωριστά τροχοδρομούνται τα ακόλουθα έργα:

- Υλοποίηση του Σχεδίου αξιοποίησης αποβλήτων από χωριστή συλλογή του προγράμματος «ΘΑΛΕΙΑ», με σκοπό την ενδυνάμωση της υποδομής διαχείρισης οργανικών αποβλήτων, περιλαμβανομένης της κατασκευής μονάδων κομποστοποίησης/ αναερόβιας επεξεργασίας. Στο πλαίσιο του προγράμματος προωθείται η κατασκευή δύο (2) νέων μονάδων επεξεργασίας οργανικών αποβλήτων στις επαρχίες Πάφου και Αμμοχώστου. Επέκταση της μονάδας «ΟΕΔΑ Κόσιης» για την

επεξεργασία των οργανικών αποβλήτων που θα συλλέγονται χωριστά στις επαρχίες Λάρνακας και Λευκωσίας

- Εγκατάσταση 7 μονάδων αερόβιας επεξεργασίας (κομποστοποίησης) των οργανικών αποβλήτων σε συμπλέγματα κοινοτήτων για την εξυπηρέτηση της υπαίθρου και των ορεινών περιοχών.

Πρόληψη, Μείωση και Χωριστή Συλλογή Στερεών Αποβλήτων Λεμεσού Πάφου

Το Πρόγραμμα μείωσης στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και πλησίον συναφών χώρων μαζικής παραγωγής αποβλήτων στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου, αποτελεί συνέχεια του έργου που υλοποιήθηκε στην Λάρνακα-Αμμόχωστο και προωθεί τη σωστή διαχείριση των αποβλήτων με ιδιαίτερη βαρύτητα στη μείωση, διαλογή στην πηγή και χωριστή συλλογή των στερεών δημοτικών αποβλήτων και την ανακύκλωση / επεξεργασία αποβλήτων χαρτιού, PMD, γυαλιού και οργανικών αποβλήτων. Επιπρόσθετα, η εφαρμογή του Σεναρίου 1 αναμένεται να συνεισφέρει στους εθνικούς στόχους για την διαχείριση αποβλήτων και υλοποιείται με τις ακόλουθες δράσεις:

- Δράση 1: Υλοποίηση της σύμβασης "Προμήθεια, εγκατάσταση, εκπαίδευση στη χρήση και 5-ετής συντήρηση των 129 συμπίεστών διαφόρων μεγεθών, για διαλογή στην πηγή χάρτινης συσκευασίας, εξοπλισμένοι με σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης"
- Δράση 2: Προκήρυξη και υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια, εγκατάσταση, εκπαίδευση στη χρήση και 5-ετής συντήρηση 110 πρεσών συμπίεσης και δεματοποίησης χάρτινης συσκευασίας (Balers)"
- Δράση 3: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια και συντήρηση εξοπλισμού χωριστής συλλογής αποβλήτων 67 κάδων απορριμμάτων τύπου σκιπ"
- Δράση 4: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια, εγκατάσταση, εκπαίδευση στη χρήση και συντήρηση εξοπλισμού 78 βυθιζόμενων κάδων για σκοπούς χωριστής συλλογής απορριμμάτων, εξοπλισμένοι με σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης"
- Δράση 5α: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια και συντήρηση 2 απορριματοφόρων οχημάτων με γερανό εξοπλισμένα με σύστημα καταγραφής βάρους αποβλήτων και σύστημα πλύσης"
- Δράση 5β: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια και συντήρηση 6 οχημάτων με υδραυλικό ανυψωτικό μηχανισμό (Skip loader)"
- Δράση 5γ: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια και συντήρηση 3 φορτηγών με γερανό και αρπάγη (8x4) για φόρτωση και μεταφορά χαρτιού"
- Δράση 5δ: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια και συντήρηση 6 απορριματοφόρων οχημάτων για οργανικά απόβλητα με ενσωματωμένο σύστημα πλύσης"
- Δράση 6: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια και συντήρηση δύο (2) μηχανών θρυμματισμού κλαδευμάτων (18mm)"

- Δράση 8: Ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμού "Παροχή Υπηρεσιών για τον προσδιορισμό της ποσοτικής και ποιοτικής σύστασης των αποβλήτων στους δήμους και τις κοινότητες που συμμετέχουν στο Έργο"
- Δράση 9: Υλοποίηση σύμβασης "Ετοιμασία και Υλοποίηση Εκστρατείας Πληροφόρησης, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης σε θέματα που αφορούν τη μείωση δημοτικών στερεών αποβλήτων στο παραλιακό μέτωπο των Επαρχιών Λεμεσού και Πάφου και ειδικότερα εννοιών ορθολογικής διαχείρισης αποβλήτων"
- Δράση 10α: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια 1.100 Τροχηλάτων Κάδων χωρητικότητας 120 L με σήμανση για οργανικά απόβλητα"
- Δράση 10β: Υλοποίηση σύμβασης "Προμήθεια 1.000 Τροχηλάτων Κάδων χωρητικότητας 240 L με σήμανση για οργανικά απόβλητα"

Το έργο εξετάζει την προμήθεια, εγκατάσταση/τοποθέτηση, λειτουργία και συντήρηση εξοπλισμού χωριστής διαλογής ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων σε 13 δήμους και κοινότητες του παραλιακού μετώπου Λεμεσού και Πάφου. Το έργο με εκτιμώμενο προϋπολογισμό €10.500.000, υλοποιείται από το Πρόγραμμα Πολιτικής Συνοχής «Θ.Αλ.Ε.Ι.Α 2021-2027», με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επέκταση του Δικτύου Πράσινων Σημείων

Το Δίκτυο Πράσινων Σημείων ολοκληρώθηκε το 2016 με χρηματοδότηση από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία και περιλαμβάνει 23 Πράσινα Σημεία και 4 κινητές μονάδες. Τα Πράσινα Σημεία τέθηκαν σε πλήρη λειτουργία το 2019 από τα Επαρχιακά Συμβούλια Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων.

Οι εξελίξεις στη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων έχουν αναδείξει την ανάγκη επέκτασης του υφιστάμενου Δικτύου Πράσινων Σημείων. Το πρόγραμμα για την επέκταση του Δικτύου, έχει ενταχθεί στο εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των υφιστάμενων Πράσινων Σημείων καθώς και για την κατασκευή ή επέκταση νέων. Το έργο «Βελτίωση και επέκταση του εθνικού δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου Σημείων Συλλογής και Γωνιών Ανακύκλωσης», αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα μέσα του 2026. Συγκεκριμένα το πρόγραμμα, το οποίο υλοποιείται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), περιλαμβάνει:

- Την επέκταση και αναβάθμιση υφιστάμενων Πράσινων Σημείων και την παροχή πρόσθετου κινητού/ακίνητου εξοπλισμού.
- Τον σχεδιασμό και την κατασκευή νέων Πράσινων Σημείων για τα οποία εκπονήθηκε μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Α΄ Φάση επέκτασης).
- Τον σχεδιασμό και την κατασκευή νέων Πράσινων Σημείων για τα οποία δεν υπάρχει εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Β΄ Φάση επέκτασης)

- Σχεδιασμός και κατασκευή Δικτύου Γωνιών Ανακύκλωσης για την εξυπηρέτηση των αγροτικών κοινοτήτων στην περιοχή του Τροόδου, στο πλαίσιο της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Ανάπτυξη των Κοινοτήτων του Ορεινού Τροόδου

Πρόσδος στις δράσεις του Πυλώνα «Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων»			
α/α	Δράση	Πρόσδος	Σημειώσεις
4.1	Πρόγραμμα χωριστής συλλογής των δημοτικών αποβλήτων και συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ «ΠΟΠ»	Υλοποιείται	44 εκδηλώσεις ενδιαφέροντος από Συμπλέγματα ΑΤΑ για εφαρμογή του συστήματος ΠΟΠ και εξέτασή τους από ΤΠ.
4.2	Πρόγραμμα πρόληψης, χωριστής συλλογής και αξιοποίησης αποβλήτων στις ορεινές περιοχές	Υλοποιείται	Μέχρι τον Οκτώβριο 2023 ολοκληρώθηκε ένας (1) διαγωνισμός σε θέματα πληροφόρησης, επικοινωνίας και εκπαίδευσης διαχείρισης αποβλήτων στην ορεινή Κύπρο, υλοποιείται ένας (1) διαγωνισμός για τεχνοοικονομική μελέτη συστήματος διαλογής στην πηγή και έχουν ετοιμαστεί έγγραφα για τρεις (3) σχετικούς διαγωνισμούς.
4.3	Δημιουργία συντονιστικού σώματος μεταξύ κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διαχείριση των αποβλήτων.	Υλοποιείται	Ολοκληρώθηκε μελέτη σύστασης Συντονιστικού Φορέα διαχείρισης αποβλήτων μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και ΑΤΑ από εταιρεία «Ideopsis Ltd» και ετοιμασία νομοσχεδίου. Θα πραγματοποιηθεί δημόσια διαβούλευση και αναμένεται κατάθεση νομοσχεδίου στη Βουλή εντός Δεκεμβρίου 2024.
4.4	Κατασκευή κέντρων επισκευής και επαναχρησιμοποίησης.	Υλοποιείται	Έγινε επιλογή τεμαχίου στη Βιομηχανική περιοχή Λατσιών (αναμένεται εκχώρησή του) και αναζητείται τεμάχιο στην επαρχία Λεμεσού ή Πάφου. Το ΕΜΠ ετοιμάζει σχεδιασμό του έργου.
4.5	Δημιουργία πράσινων κισκιών σε απομακρυσμένες περιοχές.	Υλοποιείται	Έγινε η επιλογή χώρου στην παρουσία Τοπικών Αρχών. Προκήρυξη ανοιχτού διαγωνισμού για την «Προμήθεια και εγκατάσταση 50 προκατασκευασμένων Πράσινων Περιπτέρων (Green Kiosks) για χωριστή ανακύκλωση σε ορεινές και

			απομακρυσμένες περιοχές όλων των επαρχιών της Κύπρου»
4.6	Διαλογή στην πηγή και οικιακή κομποστοποίηση των οργανικών αποβλήτων.	Υλοποιείται	Υλοποιείται δράση για εγκατάσταση 7 αυτόνομων μηχανικών κομποστοποιητών και 4000 οικιακών κομποστοποιητών. Υλοποιείται μελέτη τεχνικών προδιαγραφών από ΕΜΠ. Αναμένεται η σύναψη σύμβασης με ανάδοχο για προμήθεια και εγκατάσταση των κομποστοποιητών τον Μάρτιο του 2024.
4.7	Σχέδιο Αξιοποίησης Αποβλήτων που Συλλέχθηκαν Χωριστά (Ανακυκλωτές & Οργανικά & άλλες υποστηρικτικές δράσεις)	Υλοποιείται	Προωθείται η κατασκευή 2 νέων μονάδων επεξεργασίας οργανικών αποβλήτων στις επαρχίες Πάφου και Αμμοχώστου
4.8	Πρόληψη, Μείωση και Χωριστή Συλλογή Στερεών Αποβλήτων Λεμεσού Πάφου	Υλοποιείται	Υλοποιείται σειρά δράσεων για την προμήθεια, εγκατάσταση/ τοποθέτηση, λειτουργία και συντήρηση εξοπλισμού χωριστής διαλογής ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων σε 13 δήμους και κοινότητες του παραλιακού μετώπου Λεμεσού και Πάφου.
4.9	Επέκταση του Δικτύου Πράσινων Σημείων	Υλοποιείται	Υλοποιείται από ΤΑΥ. Εντός του πρώτου τρίμηνου του 2024 προκηρύσσονται οι διαγωνισμοί Κατασκευής 4 Πράσινων Σημείων. Η διάρκεια για την κατασκευή υπολογίζεται στους 6 μήνες. Εντός του 2024, αναμένεται η παραλαβή εξοπλισμού (τεμαχιστές, φορτωτές, εκσκαφές, οχήματα μεταφοράς κάδου απορριμμάτων). Εντός του πρώτου τρίμηνου του 2024 αναμένεται η προκήρυξη διαγωνισμού μελέτης και σχεδιασμού του δικτύου 30 Γωνιών Ανακύκλωσης (ΓΑ) καθώς και για την περαιτέρω μελέτη και χωροθέτηση των υπόλοιπων Πράσινων Σημείων (14 συνολικά)

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2021-2026

1. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

α/α	Δράση	Περιγραφή	Αρμόδιος Φορέας / Εμπλεκόμενοι	Επόμενα Βήματα – Χρονοδιάγραμμα / Επικαιροποίηση	Εκτίμηση Κόστους / Επικαιροποίηση
1.1	Επικοινωνιακό Πλάνο	<p>Στόχος Ενημέρωση της επιχειρηματικής κοινότητας και των καταναλωτών για τις προοπτικές και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που προσφέρει η κυκλική οικονομία. Αξιοποίηση ΜΜΕ και ΜΚΔ. Ενημέρωση για τις δράσεις που υλοποιούνται.</p> <p>Αποδέκτες Επιχειρήσεις και καταναλωτές.</p> <p>Δράσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ετοιμασία φιλμ και διαφημίσεων • Διοργάνωση ημερίδων και παρουσιάσεων επιτυχημένων περιπτώσεων και καλών πρακτικών από επιχειρήσεις που ήδη λαμβάνουν μέτρα κυκλικότητας. • Προώθηση των δράσεων κυκλικής οικονομίας που θα υλοποιηθούν. 	ΥΕΕΒ ΥΓΑΑΠ Τμ. Περιβάλλοντος ΟΕΒ ΚΕΒΕ	<p>Αγορά υπηρεσιών</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξασφάλιση δαπάνης • Ετοιμασία προσφορών • Προκήρυξη προσφορών • Κατακύρωση προσφορών <p>Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης: Προκήρυξη Προσφορών 12/2021 Κατακύρωση Προσφορών: 02/2022</p> <p>Υλοποίηση: 2022-2026.</p>	€500.000 Από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
1.2	Επικοινωνιακό πλάνο για τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας.	Εκστρατείες ενημέρωσης σε συνεργασία με τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου «Εγκαθίδρυση συστήματος χωριστής διαλογής στην πηγή και χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων και οργανικών / βιολογικών αποβλήτων και εφαρμογή ΠΟΠ με προπληρωμένη σακούλα», ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για πρόγραμμα μείωσης	Τμ. Περιβάλλοντος	<p>Η δράση θα υλοποιηθεί με την αγορά υπηρεσιών από κάποιον εμπειρογνώμονα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξασφάλιση Δαπάνης • Ετοιμασία προσφορών 	<p>Για τις εκστρατείες ενημέρωσης έχει προβλεφθεί ποσό ύψους €4.400.000 (το ποσό περιλαμβάνεται στο κόστος της δράσης 4.1)</p>

Κυπριακή Δημοκρατία

		<p>δημοτικών στερεών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων και συναφών χώρων μαζικής παραγωγής αποβλήτων, ενημέρωση για την εφαρμογή συστήματος διαλογής στην πηγή στην Ορεινή Κύπρο και προβολή και γνωστοποίηση έργων ορθολογικής διαχείρισης αποβλήτων που υλοποιούνται μέσω διαρθρωτικών ταμείων. Η εκστρατεία θα περιλαμβάνει δημιουργία ταυτότητας (Branding) σε σχέση με την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων καθορισμός μηνυμάτων εκστρατείας, design και γραφικά, μάρκετινγκ και δημιουργία υλικού, έρευνες αξιολόγησης της εκστρατείας (π.χ. ερωτηματολογίων).</p>		<ul style="list-style-type: none">• Προκήρυξη προσφορών• Κατακύρωση Προσφορών	<p>Από το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ».</p> <p><i>Έκθεση Προόδου:</i> Έχει ληφθεί χρηματοδότηση ύψους €500.000 από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό Νορβηγίας για τη δράση “Χωριστή συλλογή και διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων από τα νοικοκυριά”</p>
1.3	<p>Εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων.</p>	<p>Υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης προσωπικού.</p> <p>Δράσεις</p> <ul style="list-style-type: none">• Αξιοποίηση διάφορων Σχεδίων που εφαρμόζονται από την ΑνΑΔ.• Επαγγελματική κατάρτιση εργοδοτούμενων κυπριακών επιχειρήσεων/οργανισμών, σε φορείς/κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο και το εξωτερικό, σε σειρά θεμάτων που αφορούν στην κυκλική οικονομία, π.χ. Reverse logistics, circular value chains, κ.ά.	<p>ΑνΑΔ ΥΕΕΒ Τμ. Περιβάλλοντος CYS ΟΕΒ ΚΕΒΕ</p>	<ul style="list-style-type: none">• Επικοινωνία με ΑνΑΔ• Καθορισμός διαδικασίας <p>Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης: Καθορισμός αναγκών: 11/2021 Επικοινωνία με αρμόδιους φορείς: 12/2021 Υλοποίηση: Υφιστάμενη συνεχιζόμενη δράση</p>	<p>Δεν υπάρχει πρόσθετο κόστος</p>

Κυπριακή Δημοκρατία

1.4	Ενημέρωση χρηματοδοτικά εργαλεία.	<p>για Διοργάνωση σεμιναρίου μια φορά τον χρόνο όπου θα γίνεται παρουσίαση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων για ενίσχυση της βιομηχανίας. Θα παρευρίσκονται επιχειρηματικοί φορείς, το κράτος, τράπεζες και εκπρόσωπος από την EIB (European Investment Bank).</p> <p><i>Έκθεση Προόδου:</i> «Διοργάνωση εκδηλώσεων, σεμιναρίων και άλλων ενημερωτικών δράσεων για παρουσίαση / προβολή των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων για ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας / πράσινης μετάβασης, σε στοχευμένο κοινό</p>	ΥΕΕΒ ΓΔΑ Τμ. Περιβάλλοντος ΟΕΒ ΚΕΒΕ	Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης: Μάρτιος 2022 και μετά σε ετήσια βάση.	Δεν υπάρχει πρόσθετος κόστος
2. ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΗΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ					
α/α	Δράση	Περιγραφή	Αρμόδιος Φορέας /Εμπλεκόμενοι	Επόμενα Βήματα – Χρονοδιάγραμμα	Εκτίμηση Κόστους
2.1	Επιχειρηματική καθοδήγηση.	Παροχή υπηρεσιών επιχειρηματικής καθοδήγησης (business coaching) και ανάπτυξης δεξιοτήτων. Η επιχειρηματική καθοδήγηση θα περιλαμβάνει και την Έκθεση Διάγνωσης (Diagnostics) προς την επιχείρηση για τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθηθούν για μεταφορά σε κυκλικό μοντέλο λειτουργίας.	ΥΕΕΒ Τμ. Περιβάλλοντος ΓΔΑ	<p>Το Σχέδιο θα υλοποιηθεί ως μέρος του σχεδίου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που θα λειτουργήσει στη βάση του Σχεδίου που λειτούργησε η EBRD το 2017-2020.</p> <p>Εναρξη: Προκήρυξη Σχεδίου Ιανουάριος 2022. Το Σχέδιο θα παραμείνει ανοιχτό μέχρι εξαντλήσεως των πόρων.</p>	<p>Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη : €1 εκ (€15.000/ έργο – Σύνολο 66 έργα) .</p> <p>Από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας</p> <p><i>Έκθεση Προόδου:</i> Το Σχέδιο παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών δεν θα υλοποιηθεί. Ως εκ τούτου, η δράση θα υλοποιηθεί στα</p>

					<i>πλαίσια του Σχεδίου χορηγιών για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία με την προϋπολογιζόμενη δαπάνη να ενσωματώνεται στον προϋπολογισμό του Σχεδίου Χορηγιών</i>
2.2	Σχέδια Χορηγιών “Go Circular” για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις.	<ul style="list-style-type: none">Χρηματοδότηση έργων Ε&Κ με σκοπό την ανάπτυξη και δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών κυκλικότητας. Συνεργασία μεταξύ Επιχειρήσεων – Κέντρων Αριστείας, Ερευνητικών Οργανισμών και ακαδημίας και συμβουλευτικών οργανισμών.	ΙΔΕΚ ΥΦΕΚΨΠ Τμ. Περιβάλλοντος ΓΔ ΕΠΣΑ ΥΕΕΒ	Εναρξη: Προκήρυξη Σχεδίου Μάρτιος 2022. Το Σχέδιο θα παραμείνει ανοιχτό μέχρι εξαντλήσεως των πόρων. <i>Έκθεση Προόδου:</i> <i>Έχουν υπογραφεί συμφωνίες χρηματοδότησης για 4 έργα τα οποία βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης. Η δράση θα παραμείνει σε υλοποίηση μέχρι την ολοκλήρωση των πληρωμών του έργου.</i>	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη: € 1εκ. Από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
2.3	Σχέδιο Χορηγιών για την ενίσχυση των επενδύσεων σε κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις.	<ul style="list-style-type: none">Υποβολή ολοκληρωμένης πρότασης υλοποίησης επενδυτικών προτάσεων περιλαμβανομένης της πιστοποίησης ως επίσης και προώθηση προτάσεων που αφορούν βέλτιστες πρακτικές για στήριξη συστάδων επιχειρήσεων (clusters). – Συνεργασία με ερευνητικά Κέντρα και Κέντρα Αριστείας	ΥΕΕΒ ΥΦΕΚΨΠ Τμ. Περιβάλλοντος	Εναρξη: Προκήρυξη Σχεδίου Ιούνιος 2022. Το Σχέδιο θα παραμείνει ανοιχτό μέχρι εξαντλήσεως των πόρων. <i>Έκθεση Προόδου:</i> <i>Προκήρυξη Σχεδίου Απρίλιος 2024 και έναρξη υποβολής αιτήσεων Ιούλιος 2024.</i>	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη: €13.3 εκ. Από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας <i>Έκθεση Προόδου:</i> <i>Έχει ενσωματωθεί η δράση 2.1 που αφορά στην χορηγία</i>

					συμβουλευτικών υπηρεσιών για μετάβαση σε κυκλική οικονομία για επιχειρήσεις.
2.4	Εφαρμογή κυκλικής οικονομίας στον ξενοδοχειακό τομέα.	Παροχή εκπαίδευσης και καθοδήγησης για τη διευκόλυνση της μετάβασης σε ένα κυκλικό μοντέλο λειτουργίας στον ξενοδοχειακό τομέα.	ΟΕΒ Υφυπουργείο Τουρισμού	Εναρξη: Προκήρυξη Σχεδίου Ιανουάριος 2022. Το Σχέδιο θα ολοκληρωθεί το πρώτο τρίμηνο του 2026..	€1,4 εκ Από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
3. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ					
α/α	Δράση	Περιγραφή	Αρμόδιος Φορέας /Εμπλεκόμενοι	Επόμενα Βήματα – Χρονοδιάγραμμα	Εκτίμηση Κόστους
3.1	Αποχαρακτηρισμός Αποβλήτων	1. Μελέτη ιεράρχησης για καθορισμό των αποβλήτων που θα αποχαρακτηριστούν και των υποπροϊόντων. 2. Τεχνικές μελέτες για τον καθορισμό εθνικών κριτήριων για τον αποχαρακτηρισμό των συγκεκριμένων αποβλήτων που θα καταδείξει η μελέτη ή τον κατά περίπτωση αποχαρακτηρισμό και για τον καθορισμό κριτήριων για τα υποπροϊόντα που θα καθοριστούν.	Τμ. Περιβάλλοντος ΥΕΕΒ CYS	Αγορά Υπηρεσιών • Εξασφάλιση Έγκριση Δαπάνης • Ετοιμασία όρων προσφορών • Προκήρυξη προσφορών • Κατακύρωση Προσφορών Υλοποίηση: 2022	1. €25.000 για αγορά υπηρεσιών 2. €90.000 για τις τεχνικές μελέτες Από Εθνικούς Πόρους
3.2	Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας ανταλλαγής πόρων (sharing marketplace for circular economy).	Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας που θα παρέχει τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις, βιομηχανίες και δημόσιους οργανισμούς να μοιράζονται εξοπλισμό, υπηρεσίες, εγκαταστάσεις, απόβλητα, υλικά και προσωπικό.	ΥΕΕΒ ΥΦΕΚΨΠ	Αγορά Υπηρεσιών • Εξασφάλιση έγκρισης δαπάνης • Ετοιμασία όρων προσφορών • Προκήρυξη προσφορών	€20.000 συν κόστος συντήρησης Από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

				<ul style="list-style-type: none">• Κατακύρωση• Προσφορών <p>Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης <u>Έκθεση Προόδου:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Αναμένεται ολοκλήρωση μελέτης, εκτίμηση Μάιος 2024• Προκήρυξη και κατακύρωση Προσφορών Μετά την ολοκλήρωση μελέτης, εκτίμηση Q4 2024 <p><i>Υλοποίηση: 2025</i></p>	
3.3	Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης, πληροφόρηση, επικοινωνίας και παρακολούθησης έργων.	Υλοποίηση δράσεων πληροφόρησης, επικοινωνίας και παρακολούθησης των έργων διαχείρισης αποβλήτων που υλοποιούνται	Τμ. Περιβάλλοντος Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	Έχει ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός του έργου και έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες πιστώσεις για την υλοποίηση του.	€2.000.000 Από το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ» και Εθνικούς Πόρους
3.4	Τυποποίηση και πιστοποίηση βάσει προτύπων συστημάτων διαχείρισης ή/και προϊόντων/υπηρεσιών	Παρακολούθηση, ενημέρωση, υιοθέτηση Ευρωπαϊκών και Διεθνών προτύπων και εκπόνηση πιθανών εθνικών προτύπων ή/και προδιαγραφών που συμβάλλουν στη κυκλική οικονομία.	CYS Τμ. Περιβάλλοντος ΥΕΕΒ	<ul style="list-style-type: none">• Ετοιμασία και δυναμική ενημέρωση καταλόγου υφιστάμενων Ευρωπαϊκών και Διεθνών προτύπων που συμβάλλουν στους τομείς προτεραιότητας σε συνάρτηση με τις παράλληλες εργασίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο.	Δεν υπάρχει πρόσθετο κόστος.

				<ul style="list-style-type: none">• Ενεργός συμμετοχή και υιοθέτηση Διεθνών προτύπων της ISO/TC 323 και άλλων σωμάτων τυποποίησης.• Κατάρτιση σχημάτων ελέγχου/ πιστοποίησης κυκλικής οικονομίας σε επιχειρήσεις, προϊόντα και αλυσίδες εφοδιασμού• Συμβολή στην κατάρτιση κριτηρίων αξιολογητών και φορέων ελέγχου/ πιστοποίησης	
3.5	Πιλοτικά προγράμματα σε σχέση με πρότυπα κυκλικότητας.	Πιλοτική εφαρμογή προτύπων κυκλικής οικονομίας σε βιομηχανίες, αλυσίδες εφοδιασμού και προϊόντα.	CYS Τμ. Περιβάλλοντος ΥΕΕΒ	Υλοποίηση πιλοτικών προγραμμάτων για κυκλική οικονομία σε συνεργασία με τα ερευνητικά κέντρα της Κύπρου (αριστείας ή πανεπιστημιακά και όποιον επιστήμονα μπορεί να αποδείξει σχετική ακαδημαϊκή γνώση και εμπειρία σε εφαρμοσμένη έρευνα στον τομέα αναφοράς) για την ανάπτυξη δεικτών ή προδιαγραφών που να συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία στην Κύπρο (πχ. καθορισμός τεχνικά εφικτών ποσοστών ανακυκλωμένων πρώτων υλών στην παραγωγή προϊόντων π.χ. δομικά προϊόντα, πλαστικά, κλπ).	Δεν υπάρχει πρόσθετο κόστος.

4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ					
4.1	Πρόγραμμα χωριστής συλλογής των δημοτικών αποβλήτων και συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ «ΠΟΠ»	Πρόγραμμα στήριξης για την εγκαθίδρυση Συστήματος Χωριστής Συλλογής στην πηγή Δημοτικών Στερεών Αποβλήτων και Εφαρμογή Συστήματος «Πληρώνω όσο Πετώ» (ΠΟΠ) σε Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.	Τμ. Περιβάλλοντος	Υλοποίηση: 2021 – 2027	Για την εφαρμογή του συστήματος χωριστής συλλογής και ΠΟΠ θα δοθεί στήριξη προς τις τοπικές αρχές μέσω €25.000.000. Από το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ» (το κόστος περιλαμβάνει και το κόστος της δράσης 1.2)
4.2	Πρόγραμμα πρόληψης, χωριστής συλλογής και αξιοποίησης αποβλήτων στις ορεινές περιοχές	Πρόγραμμα στήριξης των τοπικών αρχών στην ορεινή Κύπρο για δράσεις πρόληψης, χωριστής συλλογής και αξιοποίησης των αποβλήτων.	Τμ. Περιβάλλοντος	Υλοποίηση: 2020 – 2022 <i>Έκθεση Προόδου: Η δράση βρίσκεται σε υλοποίηση</i>	€2.000.000 Από το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ» (το κόστος περιλαμβάνει και μέρος του κόστους της δράσης 1.2)
4.3	Δημιουργία συντονιστικού σώματος μεταξύ κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διαχείριση των αποβλήτων.	Δημιουργία φορέα διαχείρισης αποβλήτων για συντονισμό μεταξύ κεντρικής και τοπικής κυβέρνησης, στήριξη των τοπικών αρχών στην εφαρμογή δράσεων στο πλαίσιο της ιεράρχησης στη διαχείριση των αποβλήτων, και συμμετοχή σε ερευνητικά και πιλοτικά προγράμματα και καμπάνιες ενημέρωσης σε θέματα πρόληψης και χωριστής συλλογής των αποβλήτων.	Τμ. Περιβάλλοντος	Υλοποίηση: 2021 – 2026	€900.000 Από το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ» <i>Έκθεση Προόδου: Εκτιμώμενος προϋπολογισμός €950.000, από το Πρόγραμμα Πολιτικής Συνοχής «Θ.Α.Ε.Ι.Α 2021-2027».</i>
4.4	Κατασκευή κέντρων επισκευής και επαναχρησιμοποίησης	Κατασκευή και λειτουργία δυο Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης και Επισκευής που θα μπορούν να εξυπηρετούν και τις πέντε Επαρχίες.	Τμ. Περιβάλλοντος	Υλοποίηση: 2022 – 2026	€4.000.000 <i>Έκθεση Προόδου:</i>

Κυπριακή Δημοκρατία

		Δημιουργία δικτύου καταστημάτων επαναχρησιμοποίησης στην Λευκωσία, Λάρνακα, Λεμεσό, Αμμόχωστο και Πάφο, που θα συνδέονται με τα Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης και Επισκευής.			<i>Η δράση υλοποιείται στο πλαίσιο του έργου «LIFE IP CYzero WASTE» και έχει λάβει χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα LIFE και τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι η Παρέμβαση έχει αφαιρεθεί από το ΣΑΑ.</i>
4.5	Δημιουργία πράσινων κιοσκιών σε απομακρυσμένες περιοχές.	Κατασκευή και λειτουργία δικτύου πράσινων περιπτέρων ανακύκλωσης για εξυπηρέτηση απομακρυσμένων κοινοτήτων.	Τμ. Περιβάλλοντος	Υλοποίηση: 2022 – 2026	€3.500.000 Από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
4.6	Διαλογή στην πηγή και οικιακή κομποστοποίηση των οργανικών αποβλήτων.	Ανάπτυξη αποκεντρωμένου συστήματος διαχείρισης οργανικών αποβλήτων μέσω της δημιουργίας δικτύου μικρών και μεσαίου μεγέθους συστημάτων κομποστοποίησης στις αγροτικές κοινότητες και παροχή οικιακών κομποστοποιητών σε οικίες και σχολεία για τη χωριστή συλλογή και διαχείριση των οργανικών αποβλήτων.	Τμ. Περιβάλλοντος	Υλοποίηση: 2022 – 2026	€7.000.000 <i><u>Έκθεση Προόδου:</u> Εκτιμώμενος προϋπολογισμός €13.300.000, από το Πρόγραμμα Πολιτικής Συνοχής «Θ.Α.Ε.Ι.Α 2021-2027», με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι η Παρέμβαση έχει αφαιρεθεί από το ΣΑΑ</i>

Κυπριακή Δημοκρατία

4.7	Σχέδιο Αξιοποίησης Αποβλήτων Συλλέχθηκαν Χωριστά (Ανακυκλωτές & Οργανικά & Υποστηρικτικές Δράσεις)	Σχέδιο χορηγιών προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που σχετίζονται με τον τομέα, όπως υφιστάμενες μονάδες διαχείρισης αποβλήτων και βιομηχανίες που θα αξιοποιούν το ανακυκλωμένο υλικό, όπως Άλλες χαρτί, πλαστικό, μέταλλο, γυαλί και οργανικά απόβλητα	Τμ. Περιβάλλοντος	Υλοποίηση: 2021 – 2027	€15.000.000 Από το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ»
4.8	Πρόληψη, Μείωση και Χωριστή Συλλογή Στερεών Αποβλήτων Λεμεσού Πάφου	Μέτρα προώθησης της χωριστής διαλογής και συλλογής από μεγάλους παραγωγούς αποβλήτων (π.χ. ξενοδοχεία, εστιατόρια, καφετέριες) και εκτροπή σημαντικών ποσοτήτων ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων από την υγειονομική ταφή του παραλιακού μετώπου των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου, με τη διεξαγωγή μελετών και την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού.	Τμ. Περιβάλλοντος	Υλοποίηση: 2023 – 2026	€5.000.000 Από το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ» (συζητείται αναθέρωση του προγράμματος και ενδεχομένως η απαιτούμενη δαπάνη να διαφοροποιηθεί) <i>Έκθεση Προόδου: Το έργο υλοποιείται με εκτιμώμενο προϋπολογισμό ύψους €10.5 εκ από το πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ»</i>
4.9	Επέκταση του Δικτύου Πράσινων Σημείων	Σχεδιασμός και κατασκευή 14 νέων πράσινων σημείων και προμήθεια κινητών μονάδων και σχεδιασμός και κατασκευή δικτύου 30 Γωνιών Ανακύκλωσης σε αγροτικές και απομακρυσμένες κοινότητες στην ορεινή Τροόδους.	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	Υλοποίηση: 2021 – 2024	€10.000.000 Από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας <i>Έκθεση Προόδου: Υλοποίηση: 2023 – 2026</i>